

VASÁRNAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI
KÉPES HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, Múzeum-körút 1.
Telefon: József 55—40, József 68—88.

MEGJELENIK
MINDEN
VASÁRNAP

Előfizetési árak: Egész évre 360 K.
Félévre 190 K. Negyedévre 100 K.
Egyes szám ára ... 10 korona.

Budapest, 1922.

III. évfolyam, 52. szám.

Vasárnap, december 24.

MAGYAR KARÁCSONY

Irta: Buday Barna.

Békéről, szeretetről, bűnök megbocsátásáról kellene írnom a Megváltó születése napján. Hiszen Jézus azért jött, hogy szeretetre tanítson, megteremtse a lelkek békéjét és példát adjon a megbocsátásra még a halálos ellenségeknek is.

De rossz tanítvány az emberiség. Dicsőíti az Urat, ám nem követi nagyszerű példaadását.

Sohasem volt még a gonoszságnak olyan nagy aratása, mint napjainkban.

Bennünket is a gyűlölet s az embertelenség gázolt a porba, elszakított testvéreinket pedig le-súlyesztette szörnyű járom alá. A magyarság milliói siratják hazájukat, szabadságukat, régi létüket és nincs senki, aki égető könnyeinket letörölné

A királyok imádása.

Festette: Éder Gyula.

Lehet-e most a magyarnak lelke és bátorsága ahhoz, hogy megbocsátást hirdessen?!

A megbocsátásnak, a sors előtt való meghajlásnak a nemzetek életében töviskoszorú a jutalma. Mi is olajágat kínáltunk fel és korbácsot kaptunk.

Ne vegye nekünk bűnül az Úr, de elvesztettük a bizalmunkat az emberiség olajágában; mi már csak a vasban tudunk hinni.

A vas a munka, a vas a béke, a vas a halál, a vas a feltámadás.

Eke és kalapács alakjában a vas csinálja a kulturát, kard alakjában megvédi, bilincs alakjában kizsarolja azt.

Mi átéltük az eke békés uralmát, voltunk a kard urai és most átléptünk a bilincs uralma alá.

irányában a kiengesztelődés testvéries szelleme érvényesüljön. Kivonni a gyűlölködés érzését, megosztani a kenyeret, hogy összeadhassuk az erőt: így kell végeznünk a vas megkovácsolásának alapműveleteit.

Akkor aztán elmondhatjuk, hogy hiszünk az isteni örök igazságban. Mert hinni nem elég. Küzdeni és szenvedni is kell a hitért, mint azt a Megváltó tette.

A betlehemi jászol. Krisztus a pusztaban született, Betlehem istállójában. Jászol volt a bölcsője, szalma a párnája. Az ég csillagai világítottak be a szegényes hajlékba s darócruhás pásztorok vették körül. Az éjjeli műse harangcsilingelésekor vigasztalódjunk mind, akik nélkülözünk és gyermekeinknek nem nyújthatunk gazdag ajándékokat. Magyarok vagyunk, szegények vagyunk. De, mint a betlehemi istállóban, ahol szeretet uralkodott, a mi szegénységünkben is nagy erő lehet a szeretet.

Mi magyarok, ha szeretjük egymást, megdicsőülünk még s boldogok lesznek gyermekeink. Hiszen azért iparkodnak ellenségeink gyűlöletet szítani közöttünk. A parlament és a sajtó liberális-vörös legényei rendszeresen üzik a botrányokat. Piszkálják a tüzet, hogy nyugta ne legyen a leszegényedett magyar nemzetnek és míg ők a sajtóban és a parlamentben gyujtogatják az országrontás tüzeit, addig barátaik és fajtársaik doromboló kéjjel dőzsölnek a fényűző helyeken. Parasztot és munkást, földművest és tisztviselőt egymásra uszítanak, csak hogy az egymásra törő magyarok fölött — ők uralkodjanak. Benes és Pasicaps tapsol a magyarországi liberális-vörös blokknak. De Betlehem örökké fog élni s a betlehemi szegénységvégtől mégis diadalt arat a farizeusokon. Csak mi magyarok tartunk össze Krisztusban!

Primadonna — vörös kabaréval. Rassai Károlyt, aki annak idején azzal fenyegetőzött, hogy pártját

az ántánt védelme alá helyezi, a nemzetközi és a liberálisok napokig ünnepelték a parlamentben. Primadonnát csínlalták a politikai fregoliból, mert kitünt, hogy hamisított nyugta alapján fogták rá, hogy pártja pénzt kapott a cseh kormánytól. Igazán nehéz megérteni, hogyan lehet dicsőséget kovácsolni abból az egyszerű tényből, hogy valaki nem hazatér. A liberális-nemzetközi blokk azonban mámorosodott napokig s ünnepelte Rassait. Ugyanakkor Rassai beismerte, hogy Bécsben Garamival, Lovászival és egy ismeretlen «emigránssal» tárgyalt. Lovászi a pécsi gyűlés egyik szereplője volt, melyen a szerb megszállás meghosszabbítását kérték. Garami pedig a magyargyalázó bécsi szennylapok egyik vezére. Ezt a két «arat» éltették viharosan a vörösök a nemzetgyűlésen, ahol naponta megismétlik a kabaré jeleneteket. S még ezek ígérték a magyar népnek a választásokkor, hogy olcsóságot teremtenek. Ezek, akik vörös kabarévá akarják sülyeszteni még a törvényhozást is. Ezek, akiknek vezérszónoka, Drózi azt kifogásolta, hogy merik a keresztény lapok követelni a spekulánsok háborús nyereségeinek elkobzását. Igazán jól illik köztük primadonnának Rassai, a lipótvárosi «fügetten» kigazda.

Horthy Miklós kormányzó Sopronban.

A főméltóságú úr megyei hajduk és főiskolai hallgatók sora között megy a vármegyeházára.

Mi fogja széttörni ezeket a bilincseket? A könny, a sóhaj, a térdhajtás és a hátgörbítés türelmi mutatója? Óh nem, csak a vas!

Nem tudjuk, melyik alakjában fog jelentkezni a mentő vas, azért csak tartsa mindenki szorosán azt, amelyet rábizott a kötelesség és a hivatás.

Ha rövid az ekénk, toldjuk meg a tudással. Ha könnyű a kalapácsunk, toldjuk meg a kar súlyával. S ha rövid a kardunk, toldjuk meg az élni akarás elszántságával, fegyelemmel, összetartással. Mert a győzelem kardját nemcsak az anyag teszi, hanem a nemzet erkölcsi energiája s az egy célra szervezett akaraterő! — Így kell vasba öltözködni nemzetünknek, hogy megszerezze az ellenségeitől és elnyomóitól megváltó erőt.

Kifelé vas erély. De befelé lágy szív! Egymás

Képek a kormányzó soproni látogatásáról.

Balról: Vitéz Simon Elemér főispán üdvözi a kormányzót. — *Jobbról:* Vetter szárnysegéd a kormányzó képviselőjében megkoszorúzza a hősi halált halt felkelők sírját.

MI HIR (A POLITIKÁBAN?)

+MEZŐGAZDASÁG+

A baltacim.

Irta: Gyárfás József.

A nemzetgyűlés megkezdte a *felhatalmazási törvényjavaslat* tárgyalását. A kormány ugyanis a költségvetést nem terjeszthette be kellő időben, mert az adójavaslatok teljesen igénybe vették idejét. A költségvetésen most végzik az utolsó simítást és előreláthatólag a pénzügyminiszter legközelebb már benyújthatja a nemzetgyűlésen. *Iványi Béla* előadó beszédében hangsúlyozta, hogy az ország mai súlyos helyzetében nem meddő vitákra, hanem komoly munkára és elhatározásokra van szükség. A Ház ötven képviselő indítványára a felhatalmazási javaslat tárgyalásának idejére kimondotta a *sürgősséget* és elhatározta, hogy *nyolcórás* üléseket tart. *Gömbös Gyula* az általános vita során nagy beszédet tartott, melyben *tetemre hívta az átkeresztényeket* és bejelentette, hogy a harcot folytatni fogják mindazok ellen, akik zsebérdékből nem mernek a keresztény és nemzeti eszme szolgálatába állani. Beszédében keményen ostorozta a liberális rendszer gazdasági mulasztásait és

a keresztény agrárpolitika

érdekében szállott síkra. A földreform végrehajtásával kapcsolatban sürgette a visszavándorlás kérdésének megoldását helyes telepítési politikával. Vármegyéenként olyan szövetkezeteket kell alapítani — úgymond — amelyek *kedvező hitelnyújtásával visszavásárolják az idegen kézen fekvő ingatlanokat.*

A nemzetgyűlés a múlt héten megszavazta a *biztosító magánvállalatok állami felügyeletéről szóló törvényjavaslatot.* A liberálisok és radikálisok nagy botrányt rögtönöztek *Ulain* Ferencnek egy közbeszólása kapcsán. *Ulain* ugyanis egy interpelláció közben azt a kijelentést tette, hogy *Rassay* pártja a választás idején cseh forrásból pénzt vett fel. Ezt a kijelentését kénytelen volt visszavonni, mert perrendszerű bizonyíték nem állott rendelkezésére.

Termelési hitel a szőlősgazdáknak.

A pénzügyminiszter elnöklésével a szőlőtermelőknek nyújtandó hitel kérdésében szakértekeztet volt, amelyen *Egri Nagy János, Örfy Imre* és *Héjy Imre* képviselők a *termelési hitel nyújtására, továbbá a pinceszövetkezetek alapításának fontosságára* hívták fel a figyelmet és kérték a pénzügyminisztert, részesítse adókedvezményekben azokat a gazdákat, akik borukat nem tudták értékesíteni. *Kállay* pénzügyminiszter bejelentette, hogy *hajlandó a szőlővagyonváltásról és a szőlőgazdaság felszerelése vagyonváltóságának kedvezményes befizetésére szóló határidőt meghosszabbítani* és termelési hitelt adni. Az érdekeztet felkérte *Horánszky Dezsőt* hogy tervezet kidolgozására.

Ahol nincs elegendő természetadta rét és legelő, ott a szántóföldjén kell a gazdának takarmányt termesztene, hogy állatait kellően takarmányozhassa. Rosszul táplált állattól sem kellő növekedést, sem jó munkát, sem elég húst, tejet stb. nem várhatunk, de még megfelelő trágyát sem nyerhetünk.

Még a legkönnyebben megy a szántóföldi takarmánytermesztés ott, ahol a lucerna vagy lóhere — más néven vörös-, stájer- vagy gomboshere — jól díszlik. Hisz az ilyen évelő here való leginkább kisbirtokra takarmánynövénynek, de még nagy gazdaságokban is az évelő herefélék alkotják a takarmánytermesztés gerincét.

Ahol sem a lucerna, sem a lóhere nem terem meg jól, ott már bajosabb takarmányt termesztene. De itt sem lehetlenség, mert vannak még más, bár nem eléggé ismert és méltott ilyen helyre való évelő heréink, amilyen a *baltacim* is.

Hogy ez a lucernát és lóherét nem termő vidékek jó részére mily áldássá lehet, arra több példát hozhatok föl.

Szegény, nagyon szegény vidéke volt Németországnak pfalzi tartomány a 19-ik század elejéig. Sekély és száraz homokos vályogtalaján sem a lucerna, sem a lóhere nem termett meg. Száraz éghajlata miatt édes-keves volt a rétje és legelője. Takarmány hiányában egy-egy község csak szegényesen birt az utak és földek mentén növő fűvön pár tehenet eltengetni. A sovány földekre trágya alig jutott, azok vajmi keveset termettek.

Ez a szomorú világ a múlt század elején egy csapásra megváltozott. Nem tellett bele egy évtized sem és százával állott a jószág az istállóban, a szántóföld pedig kezdte önteni a termést. A koldus tartományból virágzó, gazdag vidék lett. Ahol a föld 1600 négyzetöglét addig 15 firt-jával vesztegették, a föld ára egy évtized alatt 300 firt-ra szökött fel.

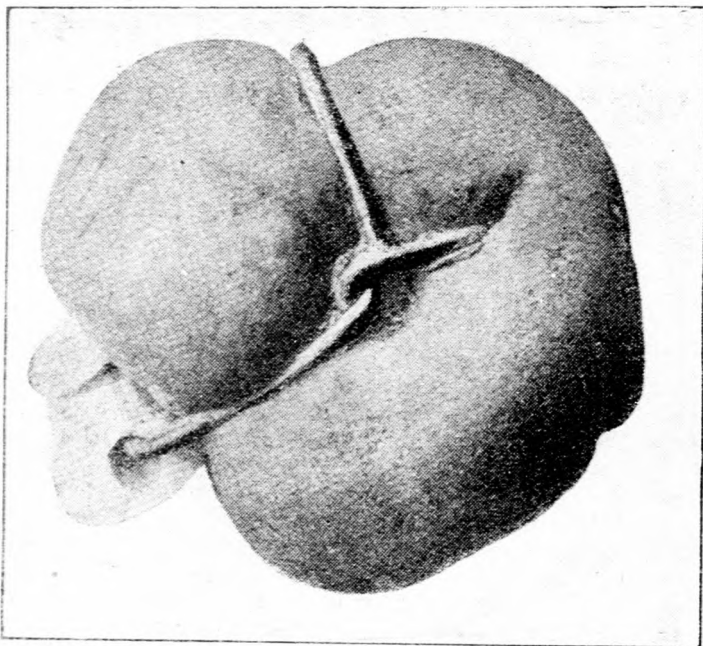
Ezt a csodás átalakulást a baltacim termesztésének felkarolása okozta. A baltacim ott biztos és jó takarmányt adott, mélyreható gyökérzetével javította és gazdagította a gyenge földet, több lett a termés, fölvirágzott az állattenyésztés, a jobban táplált és erősebb állatokkal jobban művelhették a földet, több lett a trágya is és mindennek következtében a természetből mostoha földek java termésbe jöttek.

Hogy rossz takarmánytermő vidék gazdálkodására a baltacim fölkarolása mennyire előnyös lehet, arra van már hazai példa is.

Mosonvármegye földjének jó része kavicsos nyugvó sekély feltalajú kötött talaj. Éghajlata szárazságra hajló. Nem is díszlik e megyében mindenütt a lucerna és a lóhere. Hogy mégis nem egy mosonvármegyei községben az utolsó két évtizedben fölvirágzott az állattenyésztés és tejgazdaság, az nem kis részben annak tudható be, hogy baltacimet kezdtek termeszteni.

Erdélyben a háború előtt megindított földfeljavításoknál nem értek volna el oly szép sikereket, ha a baltacim kopár domboldalak begyepesítésére, legelőátalakításokra, vízmosások megkötésére stb. nem vált volna be oly kitűnően.

Van hazánknak még elég olyan vidéke, mely a két legértékesebb herénket, a lucernát és a lóherét nem termi meg és ahol a baltacim az elmaradt mezőgazdaság felvirágoztatója lehetne. Hogy hol, azt elsősorban a föld minősége mondja meg, hogy megfelel-e az a baltacimnek vagy sem.

Krumpli a patent-palackzárban.

E sajtószerű jelenség magyarázata az, hogy a krumpliföld talajába egy patent-palackzár került. Az egyik burgonyató gyökere véletlenül a zár nyílásán húzódott át és épen a zár által körülvevő gyökérrészen fejlődött ki a gumó, melyet így a zár ugyancsak átölelve tart.

Hogy milyen a feltalaj, az nem határozza a baltacimnél annyit, mint az altalaj minősége. A baltacim megköveteli, hogy az altalajba a lucernához hasonló mélységre, 7 méternél is mélyebbre hatoló gyökérét akadálytalanul lebecsáthassa. Az altalaj tehát ne legyen áttörhetetlen, se túlságosan kötött, hanem vízáteresztő. Azután a baltacim ne kapjon «lávvizet», vagyis gyökere ne érjen egyhamar állandó talajvízre, különben kipusztul. A baltacim, neki megfelelő viszonyok közt, kitart 20 évig is, de ha az altalaj nem megfelelő, csak 3–4 évig marad meg. De utóbbi esetben is érdemes lucerna és lóhere hiányában termeszteni. A fent említett pfalzi tartományban is csak 3–4 évig élt meg egy helyen a baltacim, de addig is jól termett és nagyot javított a silány földön.

Legjobban érzi magát a baltacim meleg, mélyrétegű vályogon és közepesen kötött agyagon, ahol a lucerna vagy a lóhere is a legszebben sikerül. De mivel a két utóbbi jóval többet terem, ilyen jó talajra nem való a baltacim, legföljebb csak legelőnek száraz viszonyok közt, mert a gyepeknél sokkal jobban bírja a szárazságot, azonkívül sohasem puffaszt.

Nem való a baltacim sülevényes homokra vagy kavicsra, sem tőzege, savanyú talajra, sem túlságosan kötött, vizes vagy hideg földre.

Gazdasági szempontból leginkább oly meleg, kötött, de azért vízáteresztő, továbbá oly könnyebb talajokra való, melyek magas fekvésűknél vagy száraz voltuknál fogva

lucerna- és lóheretermesztésre nem alkalmasak; való továbbá a mésztalajokra, valamint oly sekély feltalajú földekre, melyek mésztörmeléken vagy kavicsos nyugszanak. Sikerültének és hosszú életének alapföltétele persze mindig az, hogy gyökere terjedésének ne állja útját áttörhetetlen réteg vagy altalajvíz.

Nagyon alkalmas gyopár domboldalak begyepesítésére, ahol a fű nem akar megfoganni. De nem való tarackos földre, mert a tarack a fiatal baltacimet elfojtja.

Minél silányabb viszonyok közt akarunk baltacimet termeszteni, annál közelebb tegyük a trágyához. Különben ő reá is az áll, mint a lucernára, hogy kb. annyi évig ne jöjjön vissza a földre, ahány esztendeig rajta volt.

A vetéshez csak hámozott, azaz burkától megszabadított magot vegyünk. Kora tavasszal vetendő, a lóheréhez hasonlóan védőnövénybe vagy védőnövényel, szórton vagy gabonaszortávolságra. Tehát kitavaszkodás után vagy búzába vetjük, illetve búzát nem termő homokos vagy kavicsos földön rozsbba vagy árpával, esetleg zabbal vetjük, úgy hogy vele a baltacimmagot jól összekeverjük és a keveréket egyszerre vetjük. Egy kat. holdra a hámozott magból sorba 40–50, szórtvetéshez 50–65 kg. veendő.

A baltacim a vetés évében lassan fejlődik, inkább csak a gyökérzetét növeszti. Ha őszig mégis felnyúlnék vagy lekaszáljuk, vagy szarvasmarhával gyengén lelegeltetjük száraz időben, de semmiesetre sem juhval, amely tövig lerágja.

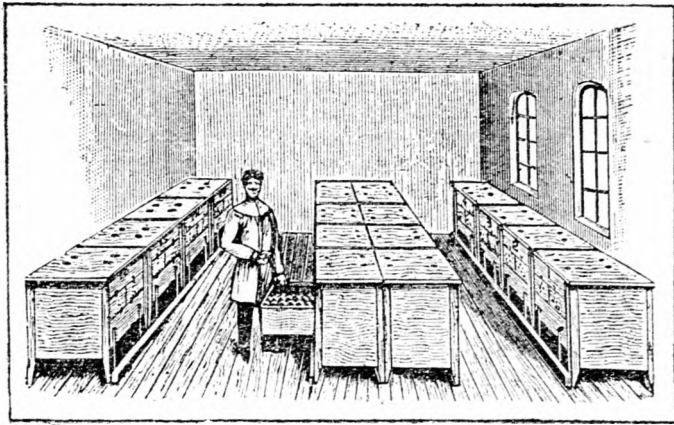
A vetést követő évtől kezdve a baltacim a mi szárazságra hajló viszonyaink közt évente rendszeren csak egy kaszálást ad és utána legerőteljesebben fejlődésnek indul, mert a tejelekenységet előmozdítja. Jó talajon meleg, csapadékos időben 2–3 kaszálást is adhat a baltacim, de ez kivételes eset. Kitűnő takarmány úgy zölden, mint szárítva. Egyszer kaszálva kat. holdankint 12–15 mm., a lucernánál és lóherénél is jobb szénát ad le. Teljes virágjában, május vége felé, június elején kaszáljuk. Kaszálásnál nem kell sietni, mert nem fásul el. Míg szárítjuk, ne sokat forgassuk, mert a levél könnyen törik le róla. A széna lehordása után kezdhetjük legereltetni szeptember végéig. Azután jól megfogasoljuk; ajánlatos minden tavasszal is alaposan felfogasolni.

Magját legjobb ha magunk termesztyük, úgy hogy az idősebb baltacimesből azokat a részeket hagyjuk meg magunknak, ahol ritkább az állása. A legszebb magot úgy nyerjük, ha akkor, mikor az alsó hüvelyek kezdenek barnulni, harmatban a baltacimesen végigmegyünk és az érett magot kezünkkel lehúzzuk és köténybe, zsákba stb. gyűjtjük. Nagyban kaszával a magbaltacimet éjjel vagy harmatban akkor vágjuk, mikor a virágzatok alsó részén levő legszebb termések már barnulnak, a középrészen ülők csak félig érettek és a hegyen ülők csak kezdenek érni. Ha az utóbbiak beérését is bevárni, a legkorábbi és legszebb magból nagy lenne a pergés, mert azt beéretten még a szél is lerázza. Kat. holdankint 4–8 mm. hüvelyes magot ad. Ha nincs hámozónk, a magot burkából kiszabadíthatjuk úgy is, hogy miután jól megszáradt, malomban tágra állított malomkövek közt áteresztjük, azután rostával kitisztítjuk.

A baltacim annyira javítja és gazdagítja a talajt, hogy nem egy esetben utána értékesebb növények termeszthetők, mint amilyenek előtte azon a földön megtermettek.

A «szedett» sertések kisebb értéke hizlalás céljaira onnan van, hogy az ilyenek nem egyenlő nagyok és nem egyenlő étvágyúak, nem egyenlő növekvési erélyűek s így nem lehet velük egyforma hizlalási tempót betartani. A «szedett» sertések közt 15–20% nem tud jól rágni, nem jól emészt, betegeskedik, gyakran «megzabál», az evést 3–4 hónap alatt megújja (mert előbbi gazdájánál csak a koplaláshoz szokott); súlynövekvésük is kicsi és egyenetlen; végül levágás után kevés rostos húst és kevés kiolvasztott zsírt adnak, de annál több töpörtyűt. A sertés hizlalók régi tapasztalata az is, hogy egyes kondák síldói jobb takarmányértékesebbek, mint az átlag. Ez bizonyára abban leli magyarázatát, hogy a jó takarmányértékesebb képesség öröklődő tulajdonság.

Az első német szövethetési keltető.

Alakult 1896-ban Bisdorf-Borne-ban.

Mit tegyünk a vesztettség okozta károk csökkentésére? Napnap után halljuk, hogy a vesztettségnek itt is, ott is egy-egy ló vagy szarvasmarha esik áldozatul. Ez pedig óriási kár úgy magán, mint közgazdasági szempontból. Minthogy a vesztettség ezidőszert nem gyógyítható, azt kell megakadályozni, hogy állatainkat a vesztett kutyák megmarja. Ugyanis a ló és szarvasmarha, birka és sertés csak a vesztett kutyák és macskák marása következtében betegszik meg. Ebből látszik, hogy a gazdáknak kell — saját jól felfogott érdekükben — szemmel tartani a falu összes kutyáit és ha közülük bármelyik is vesztettség gyanús (nyugtalanul jár-ke, bujkál, barangol, holt dolgokat is harapdál, később dühöng, hirtelen harapóssá lesz az előbb jámbor eb stb.), vagy a község határában gazdtalan kutya kóborol, ezt a községi előjáróságnak vagy a hatósági állatorvosnak azonnal jelentse, hogy ők a törvény rendelkezése szerint a vesztett és vesztettség gyanús kutyákat kiirthassák, a beteg közelében volt s így a fertőzöttség gyanúsakat pedig megfigyelhessék vagy — ha kisebb értékű állatok — ugyancsak kiirthassák. Ha bármely állatunkat kutya megharapott, kezeljük a harapási sebet akkora gondnal, mintha vesztett kutya harapta volna meg, ugyanis oly sok vesztett kutya kóborol mindenfelé, hogy még azon kutyák is gyanúsaknak tekintendők, melyeknél a betegségnak előbb említett tünetei nem jelentkeztek. Tudni kell ugyanis, hogy a nyál fertőzhet 1 héttel az első tünet megjelenése előtt is. A harapott seb kezelésébe abban álljon, hogy a vérzést jó ideig ne állítsuk el (így a véráram a fertőző anyagot kimossa), majd a sebet erősen mossuk ki 3%-os karbololdattal vagy 1%-os szublimátoldattal.

Tojás-keltető szövethetési. (Képekkel.) A tavasz közeledtével sok gazdasszony szeretne csirkét keltetni, de nincs a kellő időben kotló tyúkja, vagy pedig nincs annyi, mint amennyi kellene az összes keltető tojások kikeltésére. A kotló hiányát a keltető gép van hivatva orvosolni. E gép azonban csak állandó, gondos felügyelet mellett és megfelelő (nem légvonatos, állandó hőmérsékletű) helyiségben szokott jól működni. Már pedig arra nem minden falusi asszony ér rá, hogy a gépben levő tojásokat forgassa, nedvesítse és nem lehet egyik szeme állandóan a hőforrásul szolgáló lámpáson vagy szenes égőn. A praktikus német ész már e bajon is segített szövethetési alapításával. Ezen eszme kivétele céljából a falu vállalkozó szellemű gazdasszonyainak egy szövethetési kellene tömörülni, azután közköltéségen a keltetési időnyre egy megfelelő helyiséget bérelni, néhány jó gépet beállítani s ezeknek kezelését egy ügyes asszony gondjaira bízni, ki díjazását a szövethetési tagoktól — esetleg a keltetésre behordott tojások száma arányában — kapná. A gödöllői állami baromfimunkásné-képző iskolában bárkit pár hét alatt ingyen megtanítanak a legkülönbözőbb keltetőgépek kezelésére, a gépek be-

szerzése körül pedig díjtalanul segítézik akár ezen említett iskola igazgatósága, akár a vármegyei gazdasági felügyelő. Néhány nagyobb gépben több ezer tojás keltethető ki így rizikó nélkül és aránylag csekély pénzáldozattal. Lehetne nevelni téli vagy koratavaszi csirkéket, melyek nagy árai miatt legtöbb hasznot szoktak hozni.

TANÁCSADÓ

Kérdés. Mrs. Collin, London 38. címre magyar nyelven írt levelet küldhetek-e? (K. E. Dunaföldvár.) — **Felelet.** Nem lehet tudni, hogy Mrs. Collin szükségesnek tartja-e az ön levelének lefordítását. Helyesebbnek véljük, ha angolul iratja meg levelét.

Kérdés. Ház, szőlő, gazdasági felszerelés után mennyi vagyonváltást kell fizetni? Hány hold után van számítva egy számos állat? Meddig lehet kedvezményesen fizetni? (Földes.) — **Felelet.** A ház vagyonváltására vonatkozólag még nincs törvény. Külföldi váltáskulcs van az eleven és holt leltári tárgyak után, amely kulcsot itt helyszűke miatt nem közölhetjük le. Negy kat. holdra számítanak egy számos állatot. 15% kedvezménnyel lehet fizetni az év végeig.

Kérdés. Bérlőm holdanként három mm. búzát fizet évenként. Köteles vagyok-e a gabonaadót és a vagyonváltást megfizetni? (Régi előfizető.) — **Felelet.** A vagyonváltást minden körülmények között önnek kell megfizetni; a régi és az új földadókülbözetet csak akkor, ha húsz holdnál kevesebbet bérel s magának a bérlőnek sincs húsz holdnál több földje.

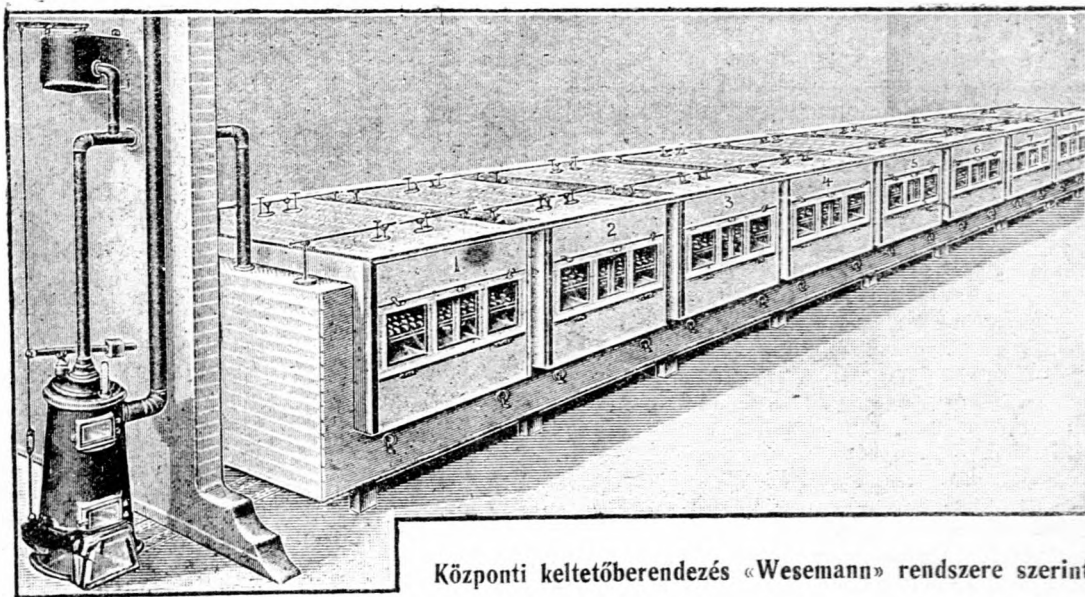
Kérdés. A háztulajdonos azon a címen, hogy a lakásba egyik rokona kíván beköltözni, felmondott nekem. Ki kell-e költöznom a lakásból? (Egy hadirokkant.) — **Felelet.** Amennyiben a lakás forgalma a községben nem tétetett szabadná, ezen a címen felmondani csak akkor lehet, ha a háztulajdonos Önnek egy megfelelő lakásról gondoskodik. Általában a kétezer lélekszámot meg nem haladó községekben a lakások forgalma szabad.

Kérdés. 1. A «Vasárnap» idei évfolyamának régebbi számai kaphatók-e és mennyiért? 2. Ha egy évre előfizetek a Vasárnapra, a Nagy Képes Családi Naptárt megküldik-e ennek fejében? (Sz. F., Törökszentmiklós.) — **Felelet.** 1. Igen, számonként 10 K. 2. Igen, csak a postaköltségre küldjön 25 koronát.

Kérdés. «Plymouth» tyúkfaj hol kapható és milyen áron? (G. J., Királytelek-puszta.) — **Felelet.** «Plymouth» tyúkfaj kapható Biró Barna dr.-nál Debrecenben. Az árakat pontosan nem tudjuk, de azt hisszük nem sokat tévedünk, ha darabonként 5—6000 K-ra tesszük.

Kérdés. A «Márta» cselédhelyező-intézet hol van? (R. S., Szalkszentmárton.) — **Felelet.** Budapest, Központi Városháza.

Üzenet a könyvrendelőknél. K. A. Csongrad. A «Vasárnap» ama számai, amelyekben Szoldos Laszló Csókruha című regénye megjelent, összesen 90 koronáért kaphatók. Buday Barna: *Titkok földje* 127.50 K, Nyári Andor: *János kálváriája* 240 K. A pénz előzetes megküldése mellett postaköltségmentesen küldjük. Idegen szavak szótára 160 K, Gróf Monte Christo 2790 K, Vary Albert dr.: *A vörös uralom áldozatai Magyarországon* 200 K, Aimoskönyv 35 K.

Központi keltetőberendezés «Wesemann» rendszere szerint.

KARÁCSONY

KARÁCSONYI ÉNEK

*Glóriás, betlehemi Jézusom,
Hol van a régi, szép karácsony.
Hol vannak az éneklő angyalok,
Hol van hitem, aranydióm, kalácsom?
Hol van a titkos, csudas éjszaka,
Mikor mentünk az éjféli misére?
S míg a harangok setéien kongtak-bongtak,
Mi álmodozva néztünk fel az egre...*

*Glóriás, názáreti Jézusom,
Kihez millió rabmagyar sóhaj.
Te ismered a börtönök homályát,
A korbácsot, vert, kínokat, a jajt,
Hol nincs karácsonyfa, angyalének.
Csak bor, elnyomás, szenvedés, halál,
Rabmagyarok véres, sebes szívéhez
Kis Jézus oda szállj!...*

*A Nyárádmonti székegy faluban
Rejtelmesen kong-bong-e a harang?
A kántálók járják-e a falukat,
Csengetve, énekelve: gingalang —
Csordapásztorokról, szent békességről
Ma is Istenben bízón énekelnek?
Szabad-e ma magyarul énekelni
A kőcsakállas betlehemeseknek?*

*Mondd meg nekik, hogy lesz egyszer tavasz,
Lesz angyalének, zengő glória,
Vége lesz a kietlen éjszakának,
S a hazugvárnak szét kell hullnia;*

*Vak látni fog, sánta, béna megindul,
Vizek kifolynak, hegyek omlanak,
S Jhaúr leszól a villámló egekből:
«Magyarom, rajta, itt a pillanat!...»*

Kiss Menyhért.

LARRY O'TOOLE MEGTÉRÉSE.

AMERIKAI KARÁCSONYI TÖRTÉNET.

Larry O'Toole a nyeregbe dobta a zsákot, amelybe a zsákmányt rejtette, maga is felpattant a lova hátára s nevetve kiáltott vissza a kifosztott utasokhoz:

— Boldog karácsonyi ünnepeket valamennyiüknek!

A gúnyos jókívánságra csak a megkötözött vonatvezető mormogott vissza:

— Boldog ünnepeket, te kötnivaló tolvaj!

Larry még egy sortüzet küldött a vonat hosszába s azután, mint a szélvész, elvágtatott.

Amikor Larry a kifosztott vonatról lőtávolságon kívül volt, csöndesebb ügetésre fogta Pintót.

— Ráérünk, derék Pinto. Három óra előnyünk van. Mire a sheriff (rendőrfőnök) megtudja a dolgot s nyeregbe ülteti hízótt testét, árkon-bokron túl leszünk! — szólta a füleit hegyező lovához.

Három óra előnye volt Larrynak, de azért mégis iparkodnia kellett, hogy elérje a hegyeket, ahol már semmi veszély sem fenyegeti. Később megint vágatni kezdett. Egyszerre csak hóval fedett gödörbe lépett a ló... A lovas és ló egymásra zuhantak, de a következő pillanatban egyszerre ugrottak talpra.

— Pinto, ez átkozottul ostoba tréfa volt s épen karácsony este! — méltatlankodott Larry.

Hanem amint jobban megnézte lovát, észrevette, hogy a derék Pinto furcsán tartja jobb első lábát: a csont eltörött. Erre megcirógatta Pinto értelmes, okos fejét, megcsókolta homlokát... majd eldördült a lövés s Pinto élettelenül rogyott össze.

— Hm — dörmögte Larry — most hát sétálhatok, a centeri iskola még elég messze van... ott biztosan találom a lovat... de az előny!...

Lekötötte a zsákmánnyal telt zsákot a nyeregről, a vállára vette s tovább indult útján. Mikor Centerbe ért, már csak félóra előnye volt a sheriff előtt.

A centeri iskola ablakaiból fény áradt ki a téli éjszakába. Odabenn a karácsonyi ünnepét ülték a környék gyermekei szüleikkel, kíséreléssel.

Az iskola szabad udvarán lovak, kocsik állottak. Larry éles szemmel választott ki a hátsólovak közül egyet. Lenyergelte. «Bar» — olvasta le az állat combjáról a gazdájának a nevét. A viháncoló mént az útnak fordította, végighúzott rajta s az állat ösztönszerűleg vágatott el gazdájának farmja felé.

Larry összetaposta ezen a helyen a havat, azután visszament a lovakhoz, elkötött egy másikat. De mielőtt megugrott volna vele, kíváncsiságból benézett az egyik ablakon az iskolába.

— Karácsonyfa! — lepődött meg Larry — Kisgyerekek s mennyi játék, hajasbabák s hm... milyen helyes kis tanítónő!

Most óvatosan egy másik ablakhoz lépett, hátha onnan többet lát... A kis öltözőszoba ablakán kukucskált keresztül s amit látott, hamarosan felkeltette az érdeklődését.

Whitaker tiszteletes urat pillantotta meg a szobában, amint épen azon buzgólkodott, hogy öreg, fehér szakállas bácsinak öltözzék át. Mert ő fogja az ajándékokat szétosztani a gyermekek között.

De erre már nem került a sor. Hirtelen feltáruult az ajtó, két erős kar ragadta meg a tiszteleteset s egy pillanat múlva kinn volt az iskola előtt. Jóformán még magához sem tért s már a szénáspajtában hevert megkötözve.

— Így ni! — hangzott támadójának mély hangja. Itt egészen kényelmesen fekszik. Betömjem a száját, vagy megígéri, hogy csendben marad, míg szabadon engedem?

A fiatal tiszteletes megfogadta, hogy inkább csendben marad s erre támadója eltűnt. De néhány perc múlva előtte állott egy ugyanolyan öreg, szakállas bácsi, mint amilyennek ő akart átöltözni.

— Mikor kezdődött volna az ön szerepe? — kérdezte a szakállas Larry a megkötözött tiszteleteset.

— Ha a «Mennyből az angyal»-t énekelik. Ez a jel!

— Énekelje csak el!

A tiszteletes csendesén énekelni kezdte a szent éneket.

— Jól van! — szólott Larry és eltűnt.

Odabent a gyermekek a boldogság mámorában úsztak. Amikor a fehérszakállas, piros süvegű, öreg bácsi belépett, egy pillanatra a meglepetés csendje ült a teremre, de azután kitört az öröm ujjongása. A szülők, akik tudták, hogy az ajándékokat Whitaker tiszteletes osztja szét el voltak ragadtatva a fiatal lelkipásztor, színészi képességeitől.

— Még a hangját is el tudja változtatni! — mondotta az egyik asszony elragadtatással.

— S milyen örömet keltett mókáival!

— S milyen kedvesen, egyszerűen beszél a kicsikéssel. Már aggódtam, hogy megint tudományos előadást fog tartani a gyermekeknek s akkor elrontott volna mindent. Hogy' örülök... milyen más most... elragadó... — áradott pirosra gyúlt arccal a fiatal, csinos tanítónő.

A szakállas bácsi épen a kis Resbik Alicét emelte magasra s huncutkodott a kacagó kislánnyal.

— Hogy hívnak, kis pacsirtám? — kérdezte Larry a csöppségtől.

— Alice! Resbik Alice! — volt a felelet.

— A sheriff kislánya vagy?

— Igen!

Larry bőségesen ellátta Alicet ajándékokkal. Még egy csokoládépisztolyt is adott neki a papája részére.

Egyszerre kinn hangos lódobogás hallatszott. Az ajtó kitárult. Valaki csak úgy lóhátról nyitotta ki. Mindnyájan kitódultak az ajtó elé.

— Halló, sheriff, mi ujság? — kérdezte Bar farmer a kis lovascsapat vezetőjét, a megtermett Resbiket.

— Nem zavarta önöket senki? — faggatta Resbik a tanítónőt.

— Nem, senki! Nagyszerűen érezzük magunkat!

A következő pillanatban két lovas jelentette:

— Ismét lóra ült. A nyoma Bar farmja felé vezet! — mondotta egyik a sheriffnek.

— Akkor utána!

Resbik még egyszer végignézett az ünneplőkön s meglátta a szakállas, piros kucsmás embert is. Lehajolt a lóról s súgva kérdezte a tanítónőt, ki az ajándékosztó?

— Whitaker tiszteletes! — súgta vissza a tanítónő. — De ne mondja meg Alicenak, nehogy csalódás érje!

Resbik bólintott, üdvözölte az ünneplőket s azután kísérőivel elvágtatott a Bar-farm irányában a vonatrabló után...

Az estély részvevői ismét beözönlöttek a nagy terembe, ahol a karácsonyfa állott. De a fehérszakállas bácsi nem volt sehol... Tíz perc múlva belépett Whitaker tiszteletes rendes ruhájában. Mikor a szülők hálásan meg akarták köszönni neki a szép estét, Whitaker felvilágosította őket:

— Óh, önök tévednek. Én nem is voltam itt. Az egész idő alatt a szénáspajtában feküdtem megkötözve!

A kis tanítónő az első pillanatban nem is tudott szóhoz jutni az ijedségtől. Majd elfulladó hangon kérdezte:

— De hát akkor ki volt?

— Valószínűleg ő! — mutatott Whitaker az ablakon át s ismét mindenki a ház elé sietett.

— Itt vagyok! — kiáltott egy lovas, Larry, az ünneplők felé. — Ide hallgas kis Alice: mondd meg a papádnak, hogy Larry O'Toole nem támadja meg többé a vonatokat utasait, hanem letelepszik és becsületes ember lesz belőle. Ezt mondd neki, érted kis Alice s azt is mondd meg, hogy én is akarok örülni, amikor az én kisleányomnak hoz ajándékot a fehérszakállas bácsi!

— Ez nagyon hosszú! — kiáltott vissza Alice.

— Jó, Darton kisasszony, akkor legyen szives, mondja meg ön. S azt is mondja meg, hogy Larry O'Toole meg akar nőszülni és becsületes munkával fogja eltartani szép kis feleségét — s megrezzent a hangja.

Darton kisasszony, a kis tanítónő mélyen elpirulva sietett be az iskolába. Larry ekkor már messze járt, alakját eltakarta az utolsó elkötött ló vágatásán támadt hófelhő.

*

S egy év múltán Larry megint ott volt az iskolában, mint Darton kisasszony vőlegénye. A saját lován jött, amelyet gazdája, Bar farmer, ajándékozott neki becsületes munkájáért és szorgalmáért.

Széchenyi nem féltette hazánk fentmaradását azért, mert kevesen vagyunk, hanem azért reffegeft a jövőtől, mert mind anyagi, mind szellemi javakban szegénynek falálfa nemzetét. «Sohasem hihefem — írja — hogy előítélef, balvélekedés és fudatflanság alapja lehessen egy nemzet elömenefelének és boldogságának.» Soha se feledjük el, hogy «nem a nép sokasága okozza egy vidék virágzását, hanem a nép minemősége.» «Értelmi súly az egyedül valódi felsőbbség e világon».

KULACSONK BÚCSUJÁRÁSA.

ELBESZÉLES.

Irtá: Somlay Károly.

Nemes Simon Péter így szólott egy koraörszi estén a fiához:

— Petike, holnap beadlak a városba a nagyiskolába deákszóra. Lehetsz ügyvéd, vagy alispán; vagy ha az Istenke a markába vesz, tán még veszprémi kanonok is válhatik belőled.

Igy lett Petikéből gimnáziumi palánta.

Mikor az osztályfőnök színe elé került a konyafülű diákocskó, a következő megszólítással tüntette ki őt a fő-tisztelendő:

— Mi a neved?

— Simon Péter, nemes Simon Tádé nagyúrnak a fia vagyok, — felelte Petike.

— Simon Péter vagy? Ejnye, de furcsa neved van. Azt a galilei halázmestert is Simon Péternek hívták, aki a Mestert, a Jézust, háromszor megtagadta, — tréfálkozott a professzor úr és megsimogatta a Petike buksiját.

A sunyiképu fiúk halkán elkaccantották magukat a tanár úr tréfájára és ezzel örök időkre megpecsételték a Petike sorsát.

— Megtagadta a Mestert, — kiáltották feléje a locska apróságok, mikor első napon kitódultak az iskolából.

És ezentúl, ha szóra merete nyitni a száját, rögtön rázúdult a kórús, hogy hallgasson, mert megtagadta a Mestert.

Csendes, haligatag ember lett hát a Petike. Még akkor sem igen beszélt, ha a tanár urak kérdezték. A könyvekkel sem igen sokat törődött.

Mikor leizzadta az érettségét, lába alá kapta az ország-utat és a csendesen beszélgető jegenyék alatt búsan csodálkozott bele a világba.

— Belőlem alig lesz alispán. Hát még veszprémi kanonok?! Olyan vagyok én, mint az útba dobott tuskó, — motyogta, aztán neki lendült a gyalogösvénynek, amelyik egyenesen hazaviszi a falujába.

A patak partján épen nyílt az istentáskája, az erdőcskéből pedig szépen bólogattak a gyertyánok ágacskái.

Talán a Mazeppa farkas-csapatját vélte maga után loholni Simon Péter és karikára tágult a szeme, mikor a falu farkán megpillantotta a Pukkantót.

Egy kákafödélű pótráskocsmá árválkodott a falu végén néhány eperfa árnyékában. Ez a pótráskocsmá volt a Pukkantó.

Az ereszaljában üldögélt épen a vak Pihe Náci, aki egy jóhangú citerán bús nótákat tudott a gunártoilal kivenni.

— Ches vagyok. Megenném még a bikkfadeszkát is, aztán anyi bort tudnék most begyomrozni, amennyi egy patakalmot is elhajtana, — sóhajtottá Simon Péter, miközben átlépte a Pukkantó küszöbét.

És azután gyakori vendég volt itt és néha bizony hajnalig pengette neki a citerát a Náci cigány.

Az öreg Simon Tádé bizony nem nézte szívesen a fia italozgatásait; de aztán ebben is megnyugodott, gondolván, hogy nincsen olyan vad gyümölcs, amelyik idővel meg nem érik.

Hanem Péter úr nem nagy kedvet mutatott a megérésre. Húsz év óta nyitogatja már a Pukkantó fakilincses ajtóját, de máig sem tudta eloltani a nagy szomjúságát.

— Úgy elhiztál fiam, mint az érett uritök; a pófád nyele meg olyan piros, mint a cinóber. No, ha legközelebb csizmát varratok, a fejbőrét a te torkodból szabatom, mert ez nem veszi be a vizet, — mondta egy izben a Péterkének az öreg Tádé.

— Hagyja édes apám! — dűnyögte Péter úr. — Az acélnak nem árt a rozsdá. Aztán fehetek én arról, hogy épen a mi hegyünk veséjén terem a világ legfáinabb karcosa, az opálszínű sustorgó?

Ebben aztán megnyugodtak mindketten és talán nem is lett volna semmi hiba, ha a Pukkantó csaposának az unokahugát, a Jucát, oda nem veti a sors a faluba.

Mikor először látta Simon Péter a hamislelkű özvegy-asszonykát, úgy megnézte, hogy majdnem kidurrint pillája alól a szeme gubója. A feje meg tüzelt, mint a fűtött katlan. Szerelembe esett bizony a szegény Péterke.

Juca magashomlokú, kopogós cipellőjű menyecske volt és méla tüzek gyulladoztak a szemében.

Péterke csak nézdegélte az özvegykét. A füst csak bodorodott a pipájából, miközben megfogta a Juca kezét.

— Paripás lakodalmat ülnék tubicám, ha úgy akarná maga is, — bugyborékolta a szó a Péterke bajusza alól.

— Magából a bor beszél, hát szellőztesse ki a fejét. Aztán lássa Petike, maga már nem elég fiatal ahhoz, hogy szerethessem és nem elég vén, hogy szerelem nélkül legyek a felesége, — pityegte Juca és kezét kivonta a Simon Péter markából.

Okos ember ilyenek után messzire kerülte volna a Pukkantót és Jucát, de Simon Péter nem volt okos ember. Most már azonmód élt, mint a szárnyasegér: nappal elbujt otthon az odujában, este meg kirepült és meg sem állt a Pukkantóig.

— Engem bizony megpofozott a sors, az én bajomra nem terem gyógyító fű a mezőkön, — mormolta magában, valahányszor suhogni hallotta a Juca mesélgető szoknyáját.

A multkoriban, egy holdas éjszakán ballókázott hazafelé. Épen mikor a Torna vize hídjához ért, épen akkor dobta bele magát az örvénylő habokba egy fehérnép.

Simon Péter nem falelkű ember, aki veszni hagyjon valakit, ha az a valaki történetesen fehérnép is. Utána vette hát magát, kihúzta a fodrásból és dörzsölgette a homlokát. Halványképu, fiatal nő volt. Nem falubéli. A ruhája kopott, a cipője is szoklott. Ki lehet? Mi lehet?

Mikor a nő nagysokára felnyitotta a pilláit, csak ennyit felelt a kérdezősködére:

— Ne faggasson, hogy ki vagyok... Szerencsétlen vagyok...

Péterke hazavezette. Otthon aztán azt tanácsolta neki, hogy szellőztesse ki fejéből a bajokat és adja magát a boldog gondfeledésnek; idővel aztán majd kifeslik megint a kedve bimbója.

Kifesleit-e, nem-e? Elég az hozzá, hogy olyan ebédeket főzöngélt Péternek, hogy a pruszlit nyakig kellett kigombolnia a mellén.

Ennek utána némely csudák estek a Pukkantóban: megszünt ott a kulacsok búcsujárása.

— Már nem borkedvű ember a Péterke, — morgolódtott a csapos és mérgében bögyön rugta a pitaron tollász-kodó búbosfejű gunarat.

*

Simon Péteren meg újra erőt vett a *nincsen neve betegség*, a szerelem és mikor ölébe vonja a feleségét: eszébe jut, hogy a nő szive olyan gyümölcs, amelyhez nem kell rázó vihar, mert a szelid szellőcske is lefujja fájáról.

TRÉFÁK

Az alkoholista.

Orvos a betegéhez a rendelőszobában:

— Mielőtt megvizsgálom... mondja csak, mit szokott inni?

A betegnek fölragyog a szeme:

— Ó, igen kedves, nagyon köszönöm, talán egy pohárka meggyeszett, ha *szabad kérem!*

A villamos.

Pista gyerek, akit nem túlságos ésszel áldottak meg, eltévedt a pesti utcán. Végül is megszólít valakit.

— Ugyan, kérem, hogy juthatnék el a Rákóczi-útra? — kérdi.

— A 65-ös villamossal.

Közben egy 1-es jelzésű kocsijön arra.

— No, az ördög vigye el — mondja — inkább nekivágok gyalogosan, hiszen öreg este lesz, mire a 65-ösre sor kerül...

Két kívánság.

Egy tanár annyira belemelegedett a tudományos munkájába, hogy még az ebéd kedvéért sem hagyta ott a könyveit. A felesége egy alkalommal újra érte ment a dolgozószobába. Ebédhez hívta a férjét, de nem mulasztotta el, hogy kissé kedveskedjék is neki:

— Én is szeretnék könyv lenni! — mondotta az asszonyka tudós férjének.

— Miért, drágám?

— Mert akkor mindig mellettem volnál!

— Ez nekem is jólesne — szölt a férj — feltéve, ha naptár lennél!

— Miért, édes?

— Mert akkor *minden évben újat kapnék!*

Szellemidézésen.

A szellemidézésen a médium csalódottan szól az egyik vendéghez:

— Megpróbáltam az ön megboldogult férjének a szellemét idézni, de nem jelentkezik, nem mozog az asztal!

— Tessék csak kis türelemmel lenni, kérem, ez így volt nála mindig — *pincér volt szegény!*

A nagy fül és a kis fül.

Egy udvari bolond tréfát üzött a fejedelem nagy füleiből, de a némas fejedelem nem haragudott meg érte. Sőt így válaszolt a csúfolódó versre:

— Valóban, igazad van, a füleim kissé nagyok egy *embernek*, de, ha te a tiedet megnézed, akkor rájössz, hogy a te füleid meg kissé kicsinyek egy *szamárnak!*

Móricka a bakon.

Mórickáéknál ebédután arról folyik a szó, hogy mi mindent csinálnának, ha találtak volt egy tárcát egy millió dollárral.

— Legelőször is egy díszes hintót vennénk — szól a mama — azon minden délelőtt kikocsiznék.

— Ujjé! — ordítja el magát Móricka — én ülök a bakra.

— *Szállsz le a bakról rögtön!* — ripakodik a táti Mórickára.

Mikor a zefir lengedez...

Az ifjú poéta imádottjával sétál a virágos mezőn. Tavaszi szellő fujdogál és a költő bókolni akar az imádott nőnek:

— Ó, Margitka — szölt — a zefir hogy' játszik a hajával...

— Jaj, vegye le ezt az utálatos dögöt — sikolt a költői kifejezésekben járatlan leányka.

A bolond.

A bolondok házába éjfélkor becsönget egy ember.

— Halló! — kiabálja a kisető kapusnak — engedjen be én örült vagyok!

— Pont éjfélkor kell jönnie — mondja a kapu — *meg van maga bolondulva?*

A szórakozott kalauz.

Pista bácsi nagyon mélyen alvó ember volt. Ha egyszer álmora hajtotta a fejét, akár ágyút is süthettek el a füle mellett, bizony föl nem ébredt, míg csak jól ki nem aludta magát.

Igy történt egyszer, mikor fölült egy este Pesten a miskolci vonatra, odaszölt a kalauznak:

— Nézze öregem, itt van 100 korona, de keltsen föl Miskolcra. Ha nem ébrednek fel, hát csak nyaláboljon fel és tegyen ki a kocsiból, mert mélyen alvó vagyok.

A kalauz megköszönte a százkoronást, fűtyült és a vonat megindult az éjszakában. Pista bácsi jóízűt aludt, de mikor a reggeli szürkületben felébredt, riadtan vette észre, hogy — Sátoraljauhelybe ért a vonat.

Nosza rohant a kalauzhoz:

— Hé szedte-vedte — kiabált — ezért adtam én a százkoronást? És csunyán leszidta a kalauzt.

A kalauz csak hallgatta szó nélkül a zápor módjára hulló kemény szavakat.

Kalauztársa végül is melléje sompolyog és odaszól:

— Ugyan miért hagyod lármázni ezt az utast?

— No hallod — válaszolja a kalauz az eset rövid elbeszélése után — csak hallottad volna, hogy az hogyan kiabált, akit *tévedésből kitettem a miskolci állomáson!*

VASÁRNAPTÓL VASÁRNAPIG

Gazdatársadalmi hírek.

Az OMGE közgyűlése.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület december hó 10-én, vasárnap tartotta rendes évi közgyűlését Somssich László gróf elnökletele alatt. Az elnök megnyitó beszédében elsősorban kegyelettel emlékezett meg az egyesület igazgató-választmányából a múlt év folyamán elhunyt tagokról, különösen Rubinek Gyula és Ghillányi Imre báró volt földmívelésügyi miniszterekről, akiknek érdemeit a közgyűlés jegyzőkönyvébe iktatta. Ezután az elnök foglalkozott valamennyi időszerű mezőgazdasági vonatkozású kérdéssel. Általános bírálat tárgyává tette a kormány mezőgazdasági politikáját, főképpen a földbirtokreform végrehajtása során szerzett tapasztalatokról, valamint a kormány adóügyi és kiviteli politikájának hátrányos voltáról emlékezett meg. A nagy tetszéssel fogadott elnöki megnyitó után Szilassy Zoltán igazgató terjesztette elő az OMGE múlt évi működéséről szóló beszámoló jelentést.

Schandl Károly dr. földmívelésügyi államtitkár a földmívelésügyi miniszter üdvözlését tolmácsolta és kijelentette, hogy a kormány teljes tudatában van a gazdatársadalmi szervezetek jelentőségének és készsággel támogatja azok munkásságát. Végül arra hívta fel a közgyűlést, hogy *ünnepélyesen tiltakozzék minden jóvátételi követeléssel szemben.*

Az egész közgyűlés egyhangú helyesléssel fogadta az államtitkár nyilatkozatát.

Ezután még a költségvetést tárgyalták le, amelynek során jóváhagyta a közgyűlés az igazgató-választmányt az azt a határozatát, amellyel Mutschenbacher Emil dr.-t ügyvezető helyettes igazgatóvá léptette elő. Több próbát jelentőségű ügy elintézése után a közgyűlés egyhangulag elfogadta az igazgató-választmányt az azt az indítványát, hogy a kormány felkérésére a készülő haszonbérleti törvényjavaslat tervezetnek az érdekképviseleti szervezetekkel való előzetes letárgyalására.

Az OMGE közgyűlést követően a gazdasági egyesületek országos szövetsége tartotta meg huszonhatodik évi nagygyűlését, amelyen valamennyi gazdasági egyesület képviseltette magát és a jövő évi munkaprogramot állapították meg.

Az Országos Földbirtokrendező Biróság múlt heti munkája.

Az Országos Földbirtokrendező Biróság megváltási eljárást rendelt el a múlt héten az alábbi községekben és birtokokra: Nemesördemic községnek — Freystädter Jenő lovag birtokára; Borsodszemere községnek — Mocsáry Miklós, az egri káptalan, Brezovay László és Privoly József birtokára; Kistálya és Andornak községeknek — az egervári kispripostás birtokára; Dunaföldvár és Dunakömlöd községeknek — a magyar királyi vallás- és közalapítványi uradalmi birtokára; Halimba, Csékut, Kolontár, Kislőrinc és Taiándörögi községeknek — Preisach Gábor és József, a dunántúli ág. ev. egyházkerület vagy Lőke Árpád birtokára; Kék községnek — Szalánczy Ferenc, Csillag Ignác és Enyedi József birtokára; Csernelháza községnek — özvegy Chernel Istváné birtokára; Vasszécsény, Bárdos és Lipárt községeknek — Belegi Lajosné, született Ebergényi Margit birtokára; Hegyhátszentmárton és Ivánc községeknek — Sigray Antal gróf birtokára; Rátót és Vasszentmihály községeknek — Batthyány Iván gróf birtokára; Berente községnek — Miklós Ödön és Szepessy Gyula birtokára; Kerecsény községnek — Stadler Izidorné, Plihal Viktorné, Rajki Lajosné és Davarics Imréné birtokára; Zagvaszentjakab községnek — Héber Géza és felesége, Herczföld Mária, valamint Deutsch Pálné, Héber Irén birtokára; Pamuk községnek — Széchényi Imre gróf birtokára; Táská és Buzsák községeknek — Széchényi Andor Pál gróf táskai és Jankovich-Bésán Endre gróf buzsáki birtokára.

A tejjgazdasági szakoktatás újjászervezése.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület tejjgazdasági bizottsága Elek Ernő elnöklésével az elmúlt héten tartott gyűlésén a tejjgazdasági szakoktatás átszervezésével foglalkozott. Sidlovits Lajos, a sárvári tejjgazdasági szakiskola igazgatója részletesen ismertette tervezetét, amely szerint alsó-, közép- és felsőfokú tanfolyamokra kell tagolni a tejjgazdasági szakoktatást. Beható vita után az a nézet alakult ki, hogy egyelőre nem szükséges új intézmények létesítése, hanem a meglévő iskolák megfelelő felszerelése és támogatása útján kell a tejjgazdasági szakoktatást fejleszteni. Szükségesnek tartja azonban a bizottság a gazdasági akadémiákon is a tejjgazdasági oktatás alapozóbbá tételét és külön tejjgazdasági tanszkek felállítását. Ezután Konkoly-Thege Sándor dr. titkár ismertette a zemplénmegyei tejtermelő gazdáknak azt a panaszát, hogy a járási főszolgabírók a tej árát maximálják, bár a tej forgalmát a kormány rendeletileg már szabadabbá tette. Ebben a kérdésben illetékes helyen sürgős orvoslást kérnek. Végül Rupprecht Olivér panaszolta, hogy egyes gabonagyűjtési szervek a törvény helytelen értelmezésével a saját tejjgazdaság és hízlalás céljaira daráló gazdasági malmoktól is darálási vámot követelnek. Ez irányban is sürgős orvoslást fognak kérni.

A szőlősgazdák nagygyűlése.

A Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesülete december hó 11-én a Köztelek nagytermében országos nagygyűlést tartott. A nagygyűlés tárgya a szőlőgazdaság nehéz helyzetének tárgyalása és ezek orvoslásának lehetősége volt. A gyűlésen megjelent Schandl Károly dr. földmívelésügyi államtitkár is és úgy a kereskedelmi, mint a pénzügyminiszter is képviseltette magát. A nagygyűlést Kosinszky Viktor elnök nyitotta meg, aki meleg szavakkal üdvözölte a kormány képviselőit és a nagyszámú összejött szőlősgazdákat. Utána Schandl Károly dr. földmívelésügyi államtitkár emelkedett szólásra, aki biztosította a szőlősgazdákat a földmívelésügyi kormány jóindulatáról és pártfogásáról. Staub Károly a pénzügyminisztérium képviselőjében kijelentette, hogy a kereskedelmi szerződések megkötése után, tehát egy-két hó múlva, meg fog indulni a borforgalom. Pethő Károly a kereskedelmi kormány részéről hangsúlyozta, hogy a kereskedelmi minisztérium a szállításhoz könnyítéseket fog adni, úgy, hogy a termeléshez szükséges anyagok (rézgálic, karó stb.) is kedvezményben fognak részesülni. Majd Drucker Jenő dr., a Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesületének igazgatója, határozati javaslatot terjesztett be, mely szerint az ország szőlősgazdái kérik a borkivitel lehetőségének biztosítását, a szőlő földadójának és a vagyonváltás fizetésének elhalasztását, méltányos kamat melletti kölcsön biztosítását és a bortermelési adónak és a bor luxusadójának eltörlését. A bor szállítási tarifájának csökkentését, végül a bortörvénynek megfelelő módosítását.

A nagygyűlés elnöksége a határozati javaslatot haldéktalanul a nemzetgyűlés és az összkormány elé terjeszti.

A kaposvári mezőgazdasági kamara eddigi működése.

Az alsó dunántúli mezőgazdasági kamara Hoyos Miksa gróf elnöklésével e hó 14-én tartotta meg Kaposvárott igazgatóválasztmányi ülését. Az elnöki megnyitó után Horváth Jenő igazgató ismertette a kamara eddigi működését. A népfőiskolai tanfolyam előadásai e hó 18-án kezdődnek. A kamara nagy figyelmet fordít a burgonyatermelés fokozására és a vetőmagvak nemesítésére. A földmívelésügyi miniszter által felajánlott szuperfoszfát kiosztása folyamatban van. A szőlőbirtokosokhoz felhívott intéznek, hogy akik a kamara útján szándékoznak beszerezni rézgálicszükségletüket, ezt záros határidőn belül jelenték be. Gondoskodni kívánnak a földhözjuttatott vitézek sikeres gazdálkodása érdekében. A kamara területéhez tartozó vármegyék legjobban megközelíthető városában még a tél folyamán nagyarányú gazdagyűléseket rendeznek a legaktuálisabb gazdasági kérdések megvitatása céljából. Tervezték továbbá, hogy Baranya, Somogy, Tolna és Zala vármegyékben nyilvántartásba veszik a legnemesebb állattenyésztéseket s ezek továbbfejlesztésére a legértékesebb apaállatok biztosítását. Sámik József elnök előterjesztésére a kamara állást foglalt a földbirtokreform végrehajtásának gyorsítása tárgyában. Elhatározták, hogy felirnak a kereskedelmi miniszterhez a tenyészállatok méltányos tarifa mellett való szállítása érdekében. A földmívelésügyi kormánynál közbenjárnak, hogy a kamara területén a kisgazdák között mintatrágyatelepek létesítése által az okszerű istállótrágyakezelés népszerűsítésük.

A Lausanne-ban ülésező értekezlet török tagjai.

Sertéskiviteleit és almabehozalait engedélyeztet a minisztertanács.

A közlekedési miniszter előterjesztésére a minisztertanács hozzájárult ahhoz, hogy a *külföldi tengerivel hízalt sertéseket 1:5 arányban ki lehet szállítani.* A kivitelből eredő haszon megfelelő része a kincstárt illeti meg és ebből a célból kiviteli illetéket állapítanak meg. Ugyancsak hozzájárult a minisztertanács *száz vagon alma behozatalához.* Ezt a mennyiséget a főváros hozza be és hozza forgalomba is. Az engedélyezett alma Nyugatmagyarországból kerül be hozzánk. Itt említhetjük meg, hogy a közlekedési tanács egyik utóbbi ülésén úgy döntött, hogy a *friss libamáj* kivitelét megengedhetőnek tartja, továbbá hozzájárul *kétszáz vagon bab kiviteléhez,* természetben leadandó megfelelő kiviteli illeték mellett.

Gyűjtsünk gyógynövényeket!

Lapunk hasábjain több ízben foglalkoztunk már a magyar gyógynövényügy fejlődésével. Tekintettel arra, hogy a gyógynövénybegyűjtési szezon a tél beálltával lezárult, röviden következőkben hívjuk fel olvasóink szíves figyelmét a gyógynövények begyűjtésére. A magyar gyógynövényügy az utóbbi években rohamos fejlődésnek indult. Különösen szép eredménnyel gyűjtötték az elmúlt szezonban a *székfűvirágot, bodzavirágot, hársfavirágot, maszlaglevelet, beléndeklevelet,* az ipari növények közül *árválányhaját, gyógyrovarok közül a kőrishogarat* stb. A most említett gyógynövények begyűjtése és kezelése igen rövid tapasztalat után könnyen elsajátítható, éppen azért a fentiekkel való foglalkozást ott, ahol mód van rá, olvasóink figyelmébe ajánljuk. Különösen pedig felhívjuk a falusi és mezővárosi lakosság figyelmét fenti gyógynövények begyűjtésére, miután tavasszal és nyáron az üresen álló padlásokat is jól tudják ezáltal hasznosítani. Ma már nagyon sok embernek mellékfoglalkozása a gyógynövénygyűjtéssel való foglalkozás, akik ezen az úton sokszor magasabb jövedelmet érnek el, mint az egyébként hivatásuk útján megszerzett jövedelem. Akik a gyógynövények gyűjtésével részletesebben meg akarnak ismerkedni, azoknak felhívjuk figyelmét a szövetségi központok által fenntartott *Pantodrog Magyar Gyógynövény Részvénytársaságra* (Budapest, Baross-utca 13.), ahol a szükséges felvilágosítást minden gyógynövény begyűjtésére vonatkozólag díjtalanul készséggel megadják.

Az Országos Erdészeti Egyesület közgyűlése.

Az Országos Erdészeti Egyesület Széchenyi Bertalan gróf elnöklésével és a tagok élénk részvétele mellett tartotta meg közgyűlését az elmúlt héten. Az évi jelentés elolvasása után Inkey Pál báró azt indítványozta, hogy a vagyonválságra vonatkozó rendelet erdészeti vonatkozású részeinek átdolgozásánál az érdekeltség előzetes meghallgatását kívánják. Ezután megválasztották a vezetőséget. Elnök Széchenyi Bertalan gróf lett.

A falusi nép legkedvesebb olvasmányai az Új Barázda kiadású naptárak.

A vadászok kötelesek szürke varjúkat és szarkákat irtani.

A földművelésügyi miniszter rendeletet adott ki, amelyben arra kötelezi a vadásztársaságok tagjait, hogy *évenként tíz darab szürke varjút vagy szarkát löjjenek és így pusztítsák a kártékony szárnyasokat.* Azt is elrendeli a miniszter, hogy *az elejtett szárnyasok lábait bizonyiatul szolgáltatassák be a vadászok.*

Felemeltek a lovak kiviteli illetékét.

A lovak kivitele alkalmával fizetendő kiviteli illetéket a pénzügyminiszter újra szabályozta. E szerint elsőrendű (luxus) félvér után darabonként 70.000 korona, másodrendű félvér után 45.000 korona, elsőrendű hidegvérű ló után 50.000 korona, másodrendű hidegvérű ló után 35.000 korona kiviteli illeték fizetendő.

A kormányzó dunántúli szemleútja. Horthy Miklós kormányzó öfömméltósága az elmúlt hétfőn dunántúli szemleútra indult. Kedden reggel érkezett meg *Körmendre,* ahol *Batthyány-S-trattmann* László herceg kastélyában fogadta a küldöttségeket. Innen *Szombathelyre* utazott, ahol a küldöttségek üdvözlő szavaira buzdító, lelkesítő beszédet mondott. Megszemlélte a helyőrséget, azután pedig résztvevett a tiszteletré rendezett ószi lakomán. Szerdán *Kőszegre, Sárvárt, Magyaróvárt* látogatta meg öfömméltósága. Körútjának harmadik napján *Nagyecsk* érintésével *Sopronba* utazott, ahol a város előkelőségei fogadták. Horthy Miklós az üdvözlésekre mondott válaszában *elismeréssel nyilatkozott a soproniak hazafiságáról.* A programmszerű ünnepély folyamán öfömméltósága *megkoszorúzza Széchenyi István srjárt,* ahol nagyszabású beszédet is tartott. Utjának minden állomásán kitörő lelkesedéssel fogadták. Sopronból visszatért a fővárosba.

Megalakult a keresztény írók és hírlapírók köre. A keresztény írók és hírlapírók három esztendő óta kívánsága teljesült a minap. A Wenckheim-palota bérelt helyiségeiben megalakult a *Magyar Írók és Hírlapírók Köre.* *Milotay* István, aki *Eckhardt* Tiborral együtt kitarító lelkesedéssel dolgozott a társaskör érdekében, megnyitó beszédjében hangsúlyozta, hogy ennek a körnek a politika kikapcsolásával tisztán társadalmi, művelődési és szociális hivatást szántak. *Milotay* bejelentette, hogy a kör tiszteletbeli elnökének sikerült megnyerni a legnagyobb élő magyar író, *Herczeg* Ferencet. A kör a következő tisztikart választotta meg: tiszteletbeli elnök: *Herczeg* Ferenc, elnökök: *Milotay* István és *Eckhardt* Tibor, alelnökök: *Baranyay* Lajos, *Benárd* Ágoston dr., *Túri* Béla és *Zsilinszky* Endre, ügyvezető-alelnök: *Kozma* Miklós. Az igazgatóság tagjai lapunk részéről: *Meskö* Pál, *Buday* Barna és *Héjj* Imre.

Egy és egy negyed milliárdot gyűjtött eddig a Horthy-akció. A kormányzó védnöksége alatt megindult országos inségenyhítő mozgalom nagy lépésekkel halad előre nemes céljának megvalósításában. Kerekszámban *egy milliárd és kétszáz millió koronára lehet tenni az eddig biztosított adományokat, beleértve a természetbeni adományok értékét is.* Ezzel szemben a szükséglet mintegy másfél milliárd korona. A gyűjtés lankadatlan erővel folyik tovább. Az anyagi fedezet előteremtésével párhuzamosan befejezést nyert az inségenyhítő megszervezése is. Megyei, városi és községi bizottságok országszerte összeírták a munkanélküli mezőgazdasági munkásokat és a munkára képtelen inségeseket és kijelölték azokat a közmunkákat, amelyek révén elli megélhetésüket biztosító keresethez juthatnak. Az összeírások alapján mintegy *négyszáz ezer inségesnek a gondozását vette át a mozgalom.*

Légi forgalmat rendszeresítenek Magyarország fölött. Az ántánt legutóbb feloldotta tilalmát, amellyel megkötötte a magyar légi forgalmat. Ilyenformán a tavasi hónapokban rendszeresen indulhat meg a repülőgépközlekedés, amelynek alapvető munkálatait a Magyar Aero-Szövetség végzi el. Gondoskodik a szövetség a repülés mesterségével foglalkozók tömörítéséről, továbbképzéséről és ezúton is felhívja mindazokat a szabembereket, akik a multban mint pilóták, megfigyelők, szakmunkások dolgoztak és ezt hittel érdemlően igazolni tudják, jelentkezzenek a csoportnak a kereskedelmi minisztériumban elhelyezett titkárságánál.

Megalakult a magyar pénzjegynyomda. A *Magyar Pénzjegynyomda Részvénytársaság* december 12-én tartotta alakuló közgyűlését az állami Jegyintézet üléstermében. Az új részvénytársaság a magyar kormány s a zürichi Art. Institut Orell-Füssli cég közös alapítása akként, hogy a részvénytöbbség a kormányt illeti meg. A részvénytársaság 220 millió korona alaptőkével alakult. Az alaptőke 22.000 darab részvényre oszlik. Az alakuló közgyűlésen a zürichi Orell-Füssli cég képviselője bejelentette, hogy a berni magyar követség újján a *Horthy-akció* javára 1.000.000 koronát adományozott.

Katonai pompával temetik el az elhunyt vitézségi érmeseket. *Belitska* Sándor honvédelmi miniszter a világháború hősei kultuszának ápolása érdekében elrendelte, hogy mindazokat a tartalékos tiszteket, vagy legénységi egyéneket, akik a világháborúban vitézségi érmet szereztek — ha halálesetüket hozzátartozóik állomásparancsnokságuknál bejelentik — katonai pompával kell eltemetni. Az első ilyen temetés az elmúlt héten volt a Szentenyai halottasházból. A Hadviseltek Országos Gazdasági Szövetsége ugyanis bejelentette, hogy tagja, marosvásárhelyi Nagy Lajos, volt tartalékos főhadnagy, meghalt. A temetésre az állomásparancsnokság katonaságot rendelt ki a Szentenyai halottasházhoz, halottvivőket és zenekart, tisztek vezetése alatt.

Meggyilkolták a lengyel köztársasági elnököt. *Narutowitz* lengyel köztársasági elnököt az elmúlt szombaton Varsóban meggyilkolták. A gyilkost, *Niewiadowski* festőt, elfogták. Kihallgatása során elmondta, hogy a merényleti önszántából követte el, mivel az elnök iránt nem volt a népnek bizalma. A gyilkost a rögtönítélő bíróság elé állították. *Narutowitz* elnök eskütele alkalmával is nagy tüntetések voltak már Varsóban. Az elnök ugyanis főként a zsidóknak köszönhette megválasztását és épen ezért a nemzeti érzelmű diákok nagy tüntetést rendeztek ellene az eskütétel napján. Eltorlaszolták az útvonalat, amelyen az elnök díszkocsija a parlament épülete felé tartott. Az elnököt szidalmakkal illették, kocsiját sárral dobálták meg. Ugyanekkor elfogták a diákok két szocialista képviselőit is, ezeket megverték, aminek következtében véres összeütközés támadt a munkásság, diákság, majd a rendőrség között. Az összeütközésnek több áldozata volt.

Adatok a rendőrség múlt évi munkájából. A budapesti főkapitányság évről-évre jelentést ad ki működéséről. Az 1921. évről szóló jelentést most tette közzé az államrendőrség. Az érdekes adatokat tartalmazó évkönyvből közöljük a következőket: Az 1921. év a konszolidáció jegyében folyt le. A bűnözés terén határozott javulás állott be, csupán a csalás, sikkasztás, pénzhamisítás, csempészés és okirathamisítás bűncselekménye szaporodott feltűnő mértékben. Ennek oka a szertelen tőzsdejáték és a valutázás. Az 1921. év folyamán összesen 104.804 személyt jelentettek föl, ezek közül a rendőrség kinyomozott 83.077-et. Érdekes a bűnözők vallás szerint való megoszlása. Római katolikus bűnös volt 32.031, református 5281, evangélikus 3356, unitárius 540, görög-keleti 1101 és zsidó 38.908. Az összes kinyomozott tetteseknek 46,9 százaléka a zsidókból került ki. Baleset az elmúlt évben 4103 fordult elő. Villamos-elgázolás volt 107, vonat-elgázolás 15, automobil-elgázolás 39, egyéb jármű-elgázolás 9. Öngyilkosságot 349 egyén követett el.

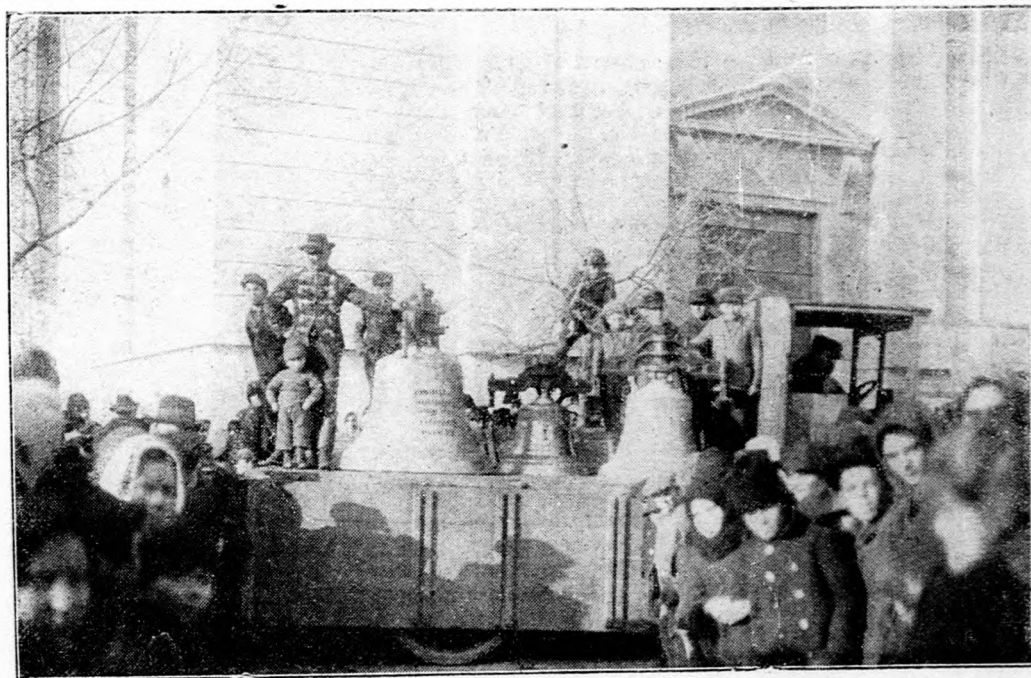
Felhívás a tehető gazdákhöz! Megboldogult *Rázsó* Imre magyaróvári gazdasági akadémiai tanár emlékének megörökítése céljából a magyaróvári gazdasági akadémia hallgatói a tanítványi hála és kegyelet jeléül a folyó év júniusában saját körükben gyűjtést rendeztek egy «Rázsó-alapítvány»-ra, melynek kamatait megboldogult szeretett tanárunk szaktárgyában, a növénytermelésben kiváló hallgatók jutalmazására szánták. A gyűjtés százötven ezer koronával vetette meg az alapját az alapítványnak. A megboldogult évtizedeken át buzgón szolgálta a mezőgazdasági szakoktatás ügyét, úgy hogy csonka Hazánk gazdáinak nagyrésze tőle szerzte meg növénytermelési szaktudásának alapjait. Különben is országszerte ismerték és szerették a jóságos szívű, nagy elméleti és gyakorlati tudással rendelkező tanárt. A magyaróvári m. kir. Gazdasági Akadémiai Hallgatók Gazdasági Egylete felhívja mindazokat, akik őt ismerték, szerették, akiket a tanítványi hála, baráti szeretet kapcsolt vele össze vagy, akik a magyar mezőgazdálkodás egy nagy halottja emlékének akarnak hódolni, hogy a fenti alapítvány gyarapítására szánt összeget juttassák el a magyaróvári m. kir. Gazdasági Akadémia Titkári Hivatalához.

Egy olasz várost elnyelt a föld. Csupán egy rövid római távirat számolt be arról a borzalmas természeti jelenségről, amelynek egy város esett áldozatul lakosaival együtt. A távirat szerint *Piandelagotti* város talajszüppedés következtében néhány ház kivételével teljesen elünt a föld színéről.

Sziriusz mester szerint jövő karácsonyra szabad lesz Magyarország. *Sziriusz* mester, az igazmondó, közreadta legújabb jelentését, amelyben bel- és külpolitikai jóslatokat tesz. Az időről semmit sem mond *Vargha* László, vagyis *Sziriusz*, ehelyett egy nekünk sokkal kedvesebbet ígér. Vajha igaza volna *Sziriusz* mesternek! Jelentésében ugyanis ezeket mondja: «Úgy állapítom meg, hogy 1923 december 25-ikére visszakapjuk országunkat. Jövő karácsonyra szabad lesz Magyarország.»

Harangszentelés Esztergomban. Az esztergomi belvárosi plébánia 3 új nagyharangját *Csernoch* János hercegprímás vasárnap, folyó hó 17-én szentelte fel fényes papi segédleittel az egyházi, városi, megyei és katonai méltóságok jelenlétében, a városi és környékbeli hívők óriási részvéte mellett. A harangkolosszusok, amelyek az *Ecclesia* Harangművek r.-t. öntödéből kerültek ki, általános feltűnést keltek és a hívők ezrei örömmujongással üdvözölték megtért harangjaikat. Az egyházi ünnepséget követőleg *Mátéffy* Viktor prelátus-plébános a plébánián villásreggelire látta vendégül a megjelent előkelőségeket a hercegprímás ömenciajával egyetemben.

A legszebb karácsonyi kirakat a fővárosban. Nagy vetélkedés folyik minden évben a legszebb karácsonyi kirakat versenyeiben. Az idén a pálmát kétségkívül *Sternberg* hangszergyáros viszi el a Rákóczi-út 60. sz. zenepalotában újonnan épített hatalmas kirakatával.

Harangavatás Kiskunlacházán.

December hó 3-án avatták fel a kiskunlacházai református közbirtokosság adományából beszerzett három új harangot. A felavató imát *Kerecsényi* Zoltán esperes, az ünnepi beszédet pedig *Sárközi* Sándor lelkész mondta. Képünk az új harangokat mutatja be.

Előfizetési felhívás!

Karácsony a szeretet ünnepe lévén, ősi szokáshoz híven ez ünnepen mindenki fokozottabb mértékben fejezi ki szeretetét hozzátartozói iránt.

A **Vasárnap** karácsonyi száma is ünnepi köntösben, nagyobb terjedelemben és gazdagabb tartalommal jelent meg, hogy lelket tápláló és gyönyörködtető cikkeivel növelje olvasóinak karácsonyi örömet.

Mi pedig reméljük, hogy olvasóink meg nekünk fognak örömet szerezni azzal, hogy a csatolt gyűjtőívben mindegyikük legalább egy új előfizetést szerez a **Vasárnap**-nak. Reméljük ezt annál is inkább, mert hiszen mindenkinek vasárnapját kellemesebbé, ismereteit gazdagabbá, munkáját eredményesebbé tettük eddig is.

Mindenki, aki legalább félévre előfizet, ingyen kap egy 1923. évre szóló, gazdag tartalmú, csinos kiállítású naptárt, aki pedig 5 előfizetést gyűjt, az ingyen kapja Buday Barna: «TITKOK FÖLDJÉ» című érdekesítő könyvét.

Előfizetési díjak:

negyedévre	100 K
félévre	190 K
egész évre	360 K

Mutatványszámot ingyen küld a

«Vasárnap» kiadóhivatala

Budapest, IV., Múzeum-körút 1. sz. V. em.

Orvosi díjak búzavalutában. A kalocsai orvosi kar **búzavalutában állapította meg az orvosi díjazást**, még pedig a következőképen: Rendelés az orvos lakásán 4 kg. búza, látogatás és rendelés a betegnél 6 kg. búza, orvosi tanácskozás 10–20 kg. búza. Éjjel ezeknek a díjak kétszeresét számítják fel. A háziorvosi díj évente legalább egy métermáza búza.

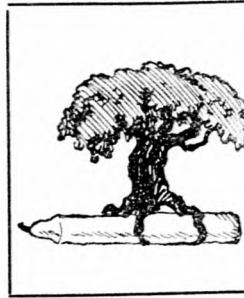
Asszony, aki naponta hat liter bort ivott. **Tóth Ferencné**, született **Gulyás Mária, juti** lakos, asszonyi természetéhez nem illő módon szerette a szesz italokat. Szenvedélye mindenre képessé tette, csak hogy italt szerezhesen magának. Még ez év márciusában **váltót hamisított az ura nevére.** Akkor a csendőrök letartóztatták, de a férje megbocsátott neki s jó útra próbálta téríteni. Az asszony azonban nem tudott magán uralkodni. **Naponta öt-hat liter bort ivott meg**, állandóan házsártoskodott sőt elhatározta, hogy a férjét megöli. Összebeszélt a juti kanászbojtárral és ezt rávette, hogy éjnek idején szúrja le a férjét. **A gyilkosság nem sikerült**, mert a szomszédok hamar közbeléptek és megmentették **Tóth Ferenc** életét. Az asszonyt és a kanászbojtárt ekkor elfogták és letartóztatták. **Tóthné** az ügyészség pár nap mulva szabadlábra helyezte. Az asszony hazament Jutra s **újra megkezdte régi életmódját.** **Tóth Ferenc** most már nem bírta tovább. Feljelentette az asszonyt és megindította ellene a válópört. A napokban aztán elvitték az asszonyt a csendőrök és Kaposvárra szállították, ahol megindult ellene az eljárás.

Háromszáz dollár — bajusznövesztésért. A legegyszerűbb és legjobban fizetett foglalkozása három hétig az egyik amerikai filmszínésznek volt, akinek ezalatt az idő alatt csak a bajuszát kellett növesztenie. A moziszinész ezért a «munkájért» 3428 dollárt kapott. A színésznek az egyik moziarabban egy gróf szerepét kellett játszania. A vállalat művészei közül egyedül őt találták megfelelőnek erre, csupán a szerephez illő bajusza nem volt. Három hétig kellett a mozifelvétellel várni s ezalatt az idő alatt a «gróf úr» fejedelmi bajuszt növesztett magának. Egyéb dolga nem volt vele, csak az, hogy állandóan bajuszkötőt hordott. Amikor a három hét letelt, a színész kijelentette, hogy **soha semmiféle munka nem fárasztotta ki annyira, mint ez a háromhetes bajuszkötő-viselés.**

Honnan származik a karácsonyi ajándékozás szokása? A karácsonyi ajándékozás szokása igen régi eredetű. A karácsonyi idő ünneplése a rómaiaknál is szokásban volt. Ők december 17—24-ig ünneplték a csillagrendszer, 25-én pedig a nap születését. A csillagrendszer és a nap ünnepe az őskorból származott a rómaiakra. Ezek az ünnepek a rómaiak kivilágították termeiket, különösen sok viaszgyertyát égettek. Nagy vendégséget csaptak, ajándékokat küldtek egymásnak, különösen a gazdagok a szegényeknek. A polgárokat és a rabszolgákat barátságosan megvendégelték és erre az időre felszabadították őket a munka alól, ajándékokat is kaptak. Náluk is voltak vásárok, anyienek nálunk a karácsonyi vásárok, ahol játékokat árúsítanak. A keresztény hit elterjedésével karácsony ünnepe magasztos ünnep lett. A keresztények megtartották Krisztus születése napján is a rómaiak szokásához hasonló ajándékozást, de a cél nemesebb lett. Hogyan mi ünneplünk ma, ugyanúgy ünnepelek az első keresztények is. A mai szokások az ő idejükből származnak.

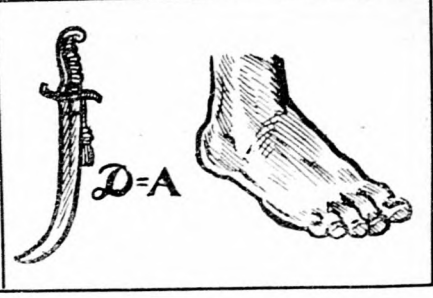
REJTVÉNYEK

1. Képrejtvény.

(Beküldte: Barát János,
Fonóró.)

2. Képrejtvény.

(Beküldte: Béda Sándor, Gerjenről.)

3. Talány.

Velem kezdődik a minden és velem végződik a világegyetem.
Mi az?

(Beküldte: Vetró József, Békéssámszonnáról.)

4. Számrejtvény.

Egy kocsis hátsó kerekének átmérője 3 méter és 2 centiméter. Az első kerekének átmérője 2 méter és ezért az elsőnek kétezerrel többet kell fordulni, mint a hátsóknak, azalatt, míg a kocsis Csorvásról Hosszúfaluiig ér.

Milyen messzi van a két község egymástól?

(Beküldte: Fejős Mihály, Sióagárdról.)

A rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával jövő évi 2-ik számunkban közöljük.

A 49-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtése:

1. Versesrejtvény: **Gombaszög.**

2. Számrejtvény: **Az ezer diót tíz zsákba a következőképen helyezük el:**

az 1-ső zsákba rakunk	1 diót
a 2-ik „	2 „
a 3-ik „	4 „
a 4-ik „	8 „
az 5-ik „	16 „
a 6-ik „	32 „
a 7-ik „	64 „
a 8-ik „	128 „
a 9-ik „	256 „
a 10-ik „	489 „

Összesen 1000 dió.

Megfejtették: ifj. Éva Béla, Weber József, Boros Mihály, Védördy Gusztáv, Borsi Mózes, Hornocsek Julóka, Mile József, Gáspár Ilona, Iványi Mihály, Csányi Béla, Selley János, Takács Rezső, ifj. Szágl Sándor, Szabó István, Koczka András, Molnár Dezső, Szalay Ferenc, László Albert, Nagy Ignác, Dávid János, Benis Péter, Kondor Tamás, Fehér Etelka, Kopa Zsigmond, Szijjártó Szabó Benjamin.

Jutalomkönyvet nyertek: Szabó István, Koczka András, Molnár Dezső, Szalay Ferenc, László Albert, Nagy Ignác, Dávid János, Benis Péter, Kondor Tamás, Fehér Etelka.

A 50-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával jövő héten közöljük.

Főszerkesztő: **Meskó Pál.**

Felelős szerkesztő: **Héj Imre dr.**

Főmunkatárs: **Buday Barna.**

Felelős kiadó: **Meskó Pál.**

A ZÖLD KÁRPIT

DETEKTIVTÖRTÉNET
IRTA: UNDI IMRE

(3. folytatás.)

Cagnard detektív látva a helyzetet, bezáratta a boltot, a boltajtót lepecsételte és mindannyiokat betessékelt a hatalmas autóba. A velük jött altisztet megbízta, hogy Biret leváltási idejéig a posztot vegye át és a közelben lakó Vincent feleségét értesítse, hogy férjét további kihallgatásra a főprefekturára viszik. A kurta intézkedések után berregve indult meg a gép és a kíváncskodókból összeverődött társaság is szerteoszlott és az utcácska csakhamar szokott képét vette fel.

A vágató gépkocsin még csipősebben fúj a dermesztő, téli szél és bizony senkinek se volt kedve beszélgetni. Cagnard detektív gondolatokban elmélyedve tekintett maga elé. Még csak tekintetét se kereste szomszédainak. Úgy űlt, mintha egyedül volna és valósággal összerendezte, mikor egy kéz nehezedett vállaira.

— Megérkeztünk — szólt hozzá Roger.

A gép ebben a percben kanyarodott be a központi rendőrség épületének udvarára és megállt az egyik lépcsőház előtt. Mind kiszálltak, majd Vincent, Roger és Cagnard fölmentek az utóbbi szobájába. Cagnard nyomban utasítást adott két emberének, hogy megpróbálják fölhalálni az álrendőrök menekülési útját, noha meg volt győződve, hogy sokkal bonyolultabb ügygel áll szemben, semhogy a helyzet világos ismerete előtt sikeresen vehetné fel a küzdelmet az ellenfelével.

A detektív dolgozószobájában barátságos meleg fogadta a jövevényeket.

— Tudom, — mondotta Cagnard — hogy Vincent urat megviselték az izgalmak. De mindannyian alaposan át is fáztunk, no meg egy kis reggeli se lenne ártalmunkra, ezért, ha az urak megengedik, előbb néhány falatot hozatok fel.

Kis vártatva mindhárman terített asztal mellett ültek. Vincent, aki ebédje óta mitsem evett, mohón látott neki a falatozásnak. A pohárka konyak, amit ráadásul felhőrpintett, szemlátomást jót tett neki és mikor a detektív feléje nyújtott szivardobozokból egy vastag szivart kivett, reagyujtott és az első füstkarikákat a levegőbe fújta, kérdő szemekkel tekintett Cagnard felé.

— Nos, uram — kérdezte — miben állhatok rendelkezésére?

A detektív fölvent a szemöldökét, majd mélyen Vincent szemeibe tekintett.

— Öntől hetekkel ezelőtt elloptak egy gyöngyszemet. Erre az esetre és ennek az előzményeire vagyok kíváncsi.

Roger és Vincent meglepetve néztek a detektívre.

— Azt hiszem tud a dologról? — kérdezte természetes hangon a detektív.

— Igen, igen, de nem értem, hogyan szerzett ön erről tudomást. Hiszen följelentést se tettem, mert az eltűnt gyöngy alig ért néhány frankot.

— No, egész csinos holmi — szólt a detektív — zsebéből elővonva egy gyöngyszemet, melyre Vincent meglepetve ismert rá. — De most már ne zavartassa magát és adja elő a gyöngyszem eltűnésének történetét.

V.

A titokzatos vevő.

— Nos, kezdte elbeszélését az ékszerész — körülbelül három héttel ezelőtt csakugyan történt nálam egy kisebb-fajta tolvajlás. Egy délelőtt — úgy tizenegy óra lehetett — bejött a boltomba egy napbarnított arcú fiatalember. Rendes utcai ruha volt rajta, igaz, meglehetősen viselt. A fején azonban

kalap helyett turbánt viselt. Ez a körülmény nem sok találgatni való elé állított; török volt és emellett nyílt beszédmodora is, mert a szavakat, mint általában a keleti származású emberek, erősen ropogtatva ejtette ki. Elmondta, hogy kárpitossággal foglalkozik már jó néhány éve itt a francia fővárosban. Szerényen bár, de tisztességesen meg tud élni munkájából, mert saját maga festi, illetve szövö török diszítész kárpitjait és ezeket kedveli a közönség. Azért keresett is fel, hogy munkáihoz szükséges ezüstoldatot és kisebb kisebb gyöngyöket vásároljon, a szegélydíszek elkészítésére.

Hajlandó voltam az üzletre és elébe helyeztem egy dobozban harminchét gyöngyszemet, mint a milyet Cagnard úr tart most a kezében. Néhány pillanatig ezután az ezüstoldat kikészítésével voltam elfoglalva, azalatt ő a gyöngyszemeteket nézegette. Megtetszettek neki, azonban kijelentette, hogy nincs elegendő pénzösszeg nála, de tekintsem véglegesnek a vásárt és majd délután a pénzt személyesen behozza. Jóllehet e selejtes gyöngyök — mint már említettem — nem képviseltek jelentős értéket — mielőtt visszatertem volna a szekrénybe, ismét megolvastam őket. A dobozban már csak harminchat szemet találtam. Hirtelen haragú ember vagyok és a tolvajlásnak ez az otromba módja is méregbe hozott, úgy hogy nyomban nyers szavakkal kérdőre vontam a törököt. Ő persze égre-földre fogadkozott, hogy nem tolvaj és miért képelem, hogy ilyen pár frankos holmiért fogja a becsületét kockára tenni.

— Motozson meg! — kiáltotta sértődött hangon.

Ezt meg is cselekedtem és ruháit a legapróbb részletekig átkutattam. A gyöngy nem került meg. Jóllehet biztos voltam benne, hogy harminchét szem volt a dobozban, mert sűrű időközökben leltároztam üzletemet, mégis elreszelkedtem, hogy hátha alaptalanul gyanúsítottam meg ezt az embert. Hirtelen haragom elmúlt és lelkiismeretfurdalásomban barátságos hangra fordítottam a szót közöttünk. Ő is megengesztelődött és valósággal kedélyesre fordult, beszélgetésünk során felajánlotta, hogy igen olcsón új kárpitot von a bolthelyiség kopott falaira.

— A ház — mint látták az urak — ódon, csaknem másfél százados épület és bizony fiatalember voltam még, mikor atyám utoljára kárpitoztatta a boltot. Az ajánlat igen kedvező volt, no meg ki is akartam öt valamivel engesztelni, így hát elfogadtam az ajánlatot és öt napra rá egy segédjével a munkát végre is hajtották. Bizalmamat a török végleg megnyerte azzal, hogy mint mondotta, még aznap délután visszajött és a kiválasztott holmikért pontosan lefizette a vételárát.

— Természetesen — kérdezte a detektív — ön választotta ki, hogy milyen kárpitot akar?

— Nem. Ugyanis arra hivatkozott a török, hogy csakis azért tudja oly olcsón vállalni a munkát, mert egyfajta zöld kárpitanyagból nagy készlete van, olcsón jutott hozzá és legjobban szeretné, ha azzal vonhatná be a falakat. Miután a szín és minta megnyerte a tetszésemet, hozzájárultam a dologhoz.

— Folytassa kérem — mondotta Cagnard.

— A történetnek már körülbelül a végéhez is érkeztem. Az előzmények után, míg a két férfi ott dolgozott a helyiségemben, kettőzött gonddal ügyeltem arra, nehogy valami kárt tehessenek. Ékszerészembernek mindig gyanakvónak kell lenni, de különösen akkor, ha valami körülményt már gyanúsnak talált. Ki kell azonban jelentenem, hogy semmi nem veszett el és arra az emberre — ha becsületes arcára gondolok — a vagyonomat is rá merném bízni . . .

VÁSÁR ÉS PIAC

(Fővárosi árak december hó 17-én.)

Gabona, liszt és őrlemények. Búza 76 kilogrammos: Tiszavidéki 10.150—10.250 K, fejeérmegyei és pestvidéki 10.100—10.200 K. Búza 78 kilogrammos: Tiszavidéki 10.300—10.400, fejeérmegyei és pestvidéki 10.200—10.300 K. Rozs 7000—7400, takarmányra 6600—6800, sörárpa 7100—7400, köles 8000—8500, zab 6500—6600, repce 13.000—13.500, tengeri 5900—6000 K métermázsánként. — Duplafogós nullásliszt 152, nullásliszt 150, főzőliszt 144, 6-os kenyérliszt 140, 7/2-es kenyérliszt 107, 8-as takarmányliszt 52, nullás rozsliszt 117, 1-es rozsliszt 102 K kilogrammonként. Korpa métermázsánként 4500—4600 K.

Takarmány. Rétiszéna, elsőrendű 4300, másodrendű 3300, muhar, elsőrendű 4300, másodrendű 3300, lucerna, elsőrendű 4300, másodrendű 4000, alomszalma, elsőrendű 2800, másodrendű 2200, zsupszalma, elsőrendű 3200, másodrendű 2800, takarmányrépa, elsőrendű 1050, másodrendű 800, zabosbukkony elsőrendű 4400 K métermázsánként.

Budapesti vágómarhavásár. Bika jobbminőségű 120—150, kivételesen 220—240, silányabb 85—115 K. Tarka hizott ökor jobbminőségű 160—210, kivételesen 275—292, középminőségű 115—155, alárendelt minőségű 90—100 K. Magyar tehén 125—220, kivételesen 260—300 K. Tarka tehén 85—155, kivételesen 225—265 K. Bivaly 110—140 K. Növendek 95—110 K. Kicsontozni való 80—90 K kilogrammonként élő súlyban.

Nyersbőr. Marhabőr 470—480, borjúbőr 860—900, juhbőr 300—400 K kilogrammonként.

Budapesti sertésvásár. Prima urasági 505, prima szedett 430—440, könnyű jobbminőségű 300—360, könnyű silányabb 280—320, öreg urasági 420—440, öreg szedett 340—400, sovány süldő, vészelt 260—280, nem vészelt 180—200 K kilogrammonként élő súlyban. — Szalonna 580—600, zsír 720 K kilogrammonként.

Budapesti szűrőmarhavásár. Belföldi szopós borjú, elsőrendű 3680—374, kivételesen 380 K-ig kilogrammonként, másodrendű 358—364, harmadrendű 325 K-ig kilogrammonként élő súlyban.

Barenli, vad és hal. Csirke, élő sütnivaló 900—1800 K, liba, tisztított 620—700 K kilogrammjá, tyúk, élő, párja 1100—2100 K, nyúl, bőr nélkül 600—900 K, ponty, élő 550—000 K, jegelt 300—800 K kilogrammonként.

Tej és tejtermékek. Tej 80 K, tejfel 220—240 K, habtejszín 550 K literenként. Elsőrendű teavaj 1300, másodrendű 1000, tehénturó 220—230, juhturó 380, keverturó 400—440 K kilogrammonként.

Szeszület. Törköly 925 K. Szilvórium 1107—1150 K. Borparlat 1050—110 K. 16.000 literfokonként termelőállomásától forgalmi adó nélkül.

Idegen pénznemek legmagasabb ára. A deviza-központ hivatalos árjegyzése 1922 december hó 19-én: 1 drb Napoleon arany 8800 K angol font 11.080 K, dollár 2400 K, francia frank 178 K, német márka 46 f, olasz lira 124 K, osztrák korona 3'6 f, román lei 14 K — f, cseh korona (szokol) 68 K — f, svájci frank 455 K, szerb dinár 25 K 20 f, lengyel marka 15 f. Zürichben 100 magyar K-ért 0'22³/₄ svájci frankot fizettek.

Varrógép, eredeti Singer, centralbobin, családi varrógép, olcsón eladó: Vig-utca 21., ajtó 12. Rákóczi-térnél.

MINDENFAJTA
varrógépek, kerékpárok.
Klein, Budapest, VIII., Magdolna-u. 42.

CSALÁDI-ISKOLAI-SZÍNHÁZI MOZIT AKAR?-IRJON!
HATSZEK FARKAS MOZBÉSTI
IV. KÁROLY KÖRÜT 26.

A GAZDAKÖZÖNSÉG FIGYELMÉBE!

Vidéki szövetkezeti tagjaink kiváló minőségben és igen olcsó áron szerezhetik be

zsák-, ponyva-, zsinogárú- és kötélárú-

szükségletüket, továbbá **rézgálicot, szénkéneget, kénport, rézkénport,** legjobb kivitelű **igás- és luxusszerszámokat, gazdasági elajókat, gépszirokat, kocsihencsőket, telítő- és fertőtlenítőanyagokat, állatgyógy- és tápszereket, patkány- és egérintőszereket, az összes pincegazdasági cikkeket: boroshordók, csapok, dugók stb.**

HANGYA MEZŐGAZDASÁGI OSZTÁLYA

Budapest, IX. Kerület, Közraktár-utca 34. szám.

Szigeti Lajos
utóda **Héjj Imre**
szíjyártó, nyerges és bőröndös
Budapest, VIII., Múzeum-körút 10.
Kocsiszó és gazdasági
lőszerszámok, nyerges,
istállófelszerelések,
lópokrócok stb. bő raktára.
Kérjen árajánlatot!

HANGYA vetőmagosztálya, Budapest, IX., Közraktár-utca 34. sz.

Legmagasabb napi áron **lóherét, lucernát, bükkönnyt és vásárol:** egyéb gazdasági vetőmagvakat.

Mintázott ajánlatok mennyiség és ármegjelöléssel kéretnek.

MAGYAR SERTÉSHIZLALÓ ÉS HÚSIPARI RT. NAGYTÉTÉNY

Szabad- és kiviteli sertés- és sertéstermék vásár minden hétköznapon. Hizlaló 70.000 darabra való férőhellyel. Hús-feldolgozó-gyár. Vágóhíd. Hűtőházak.

Telefon: József 84—10. József 118—44.
Sürgőny cím: „Hizlaló Nagytétény“ o o
Állami, déli és közúti vasútösszekötés. — Saját dunai kikötő. o o o o o

REFORM-FOGÁSZAT.

Műfog kaucukba foglalva 500 K. Reform lemezen műfog 1000 K. Reform műfog szápadlásmentes 1500 K-tól 2000-ig. Amerikai porcelán fogkorona 2000 koronától. Plombák, fogtisztítás mérsékelt áron. Vidékieknek soron kívüli rendelés egész nap. Vasár- és ünnepnap 10-1-ig. Dentist FENYVESI MÉNYHÉRT fogászati intézete, Budapest, IX. ker., Ráday-utca 5. szám. (Kálvin-tér mellett.)

SZÖVETKEZETEK FIGYELMÉBE!

Elsőrendű színbőrből készült férfi-, női-, gyermekcipők, box-, sevro- és zsíros-bőrből a legjutányosabb napi árakon szerezhetők be a „HANGYA” CIPŐOSZTÁLYÁNÁL.

Munkáscipők nagy választékban.

Harrach Ottó

(Templom-téren leszállni, 40-es villamos.)
Telefon: Kispeszt 49.

Központi Ingatlanforgalmi iroda az O. F. B. által engedélyezve

Kispeszt, Kisfaludy-u. 53.

Foglalkozik az egész ország területén kisebb-nagyobb birtokok, bérletek, családiházak, üzletek adás-vételével.

EKÉK, ekealkatrészek, boronák,

Kapáló ekék, fűkaszálók,

marokkrakó és kévekötő aratógépek, lögereblyék, kézi, járgányos, motoros és gözcséplőkészletek, szecskavágók, répavágók, darálók, morzsolók s minden egyéb gazdasági gép és szerszám a

„HANGYA”

mezőgazdasági géposztályánál szerezhetők be legjutányosabban.

A Magyar Gazdák Biztosító Intézete

Gazdák Biztosító Szövetkezete

Igazgatóság: Budapest, Üllői-út 1.

Szövetkezetek figyelmébe!

Ajánlunk

Superfoszfát-műtrágyát

a mindenkori legolcsóbb napiárban. A superfoszfát alkalmazása igen ajánlható, mert használatával többtermelés érhető el, ami a mai magas gabonaárak mellett a győztes kifizetődik. Megrendelhető a

„HANGYA” vetőmagosztályában Budapest, IX., Közraktár-utca 34.

Szakorvosai

rendelő vér- és nemi beteg részére. Ezüst salvársan-oltás! Rendelés egész nap.

VII., Rákóczi-út 32., I. em. 1. (Rókussal szemben.)

SIESSEN

míg a készlet tart és rendelje meg a kisgazda, földműves és kisiparos társadalom legszebb és legtartalmasabb naptárait:

A Vasárnap Naptára 1923. évre	70 K
Az Uj Barázda Naptár 1923. évre	100 K
A Nagy Képes Családi Naptár 1923. évre	100 K
Nagy Képes Szent Család Naptár 1923. évre	100 K
A Nagy Képes Regélő Naptár 1923. évre	100 K
Az Amerikai Magyarok Naptára 1923. évre	100 K
A Familien Volkskalender für das Jahr 1923	100 K
A Falu Naptára 1923. évre	70 K

Ha egyszer megvette és átnézte, soha többé más naptárt a kezébe venni nem fog.

A naptárakban megtaláljuk a lefolyt esztendő politikai életének kimagasló mozzanatait, a nagyvilág képekkel gazdagon tarkított eseményeit, ismeretterjesztő cikkeket a tudomány, irodalom és művészet széles köréből, közöttük értékes mezőgazdasági tanulmányokat; azután illusztrált elbeszéléseket, verseket, hasznos útbaigazításokat és a nélkülözhetetlen naptári részt.

Megrendelhetők a kiadóhivatal útján (Budapest, IV., Múzeum-körút 1.), de kaphatók minden lapelárúsnál, könyvkereskedésben és «Hangya» szövetkezetben.

DRÓTKERITÉS

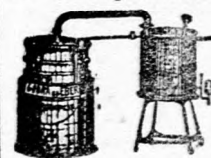
legjobb minőségben, legolcsóbban
RENNER ES HAMVAI
sodronyfonat- és szitaárkészítőknél
Budapest, VIII., Köztemető-út 3. szám.
Baross-tér sarok. Keleti pályaudvar közelében.

ELSŐ MAGYAR HANGSZERGYÁR
STOWASSER

kir. udvari színház
BUDAPEST,
II., Lánchíd-u. 2.
Általánosan elismert,
legjobb, világító
hangszerek és
hárok.

Legnagyobb gyár.
javítások és
hangolásokban
megbízható munkák.

Vörösréz pálinkafőző- és mosóüstők

központi és mezőgazdasági szeszfőzdeberendezés. Dupla füstök álló és buktató. — Vízmelegítő minden formában. Szontagh Pál rezárgyár (cégtulók Terény Samu) Budapest, IX. ker., Üllői-út 19. szám.

Ruházati

szükségletét

legelőnyösebben a

„HANGYA”

vidéki szövetkezeteiben szerezheti be!

Egy darabból kalapált

Vörösrézüstök

legjutányosabban kaphatók

Nagy Ignác cégnél

Budapest, Károly-körút 9.

Alapítva 1884.

Telefon: József 115-15

Nyersbőröket

(róka, nyest, görény, nyúl, stb.)

a legmagasabb napiáron veszünk.

TEUTSCH JÁNOS és FIA

nyersbőr és szőrmérai nagykereskedők

Budapest, V., Nádor-utca 14. sz.

Széna- és szalmaprés

erőhajtásra, Goliath-jegyű Hoffherr és Schrantz gyártmány, azonnal kapható.

Cím:

KELLNER ANTAL és FIA
BUDAPEST, V., BERLINI-TÉR 4.

